

DIRVA

Nr. 58

Gegužė-May 17, 1963

Cleveland, Ohio

Oleg Penkowski bylos reikšmė

DAUGUMOS SOVIETŲ POLITINĖS SCENOS STEBETOJŲ NUOMONE, KĄ TIK PASIBAIGUSI OLEG PENKOWSKI BYLA YRA DAUG REIKŠMINGESNĖ NEGU IŠ PIRMO ŽVILGSNIO GALI ATRODYTI. — JI YRA RYŠKUS IŠPĖJIMAS VISIEMS SOVIETŲ PILIEČIAMS, TURINTIEMS SANTYKIŲ SU UŽSIENIAIS IR ĮRODYMAS, KAIP MAŽAI CHRUSČIOVO REŽIMAS SKIRIASI NUO STALINO.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Pereitą savaitgalį aukščiausias Sovietų Sąjungos karo tribūnolas nuteisė mirti aukštą sovietų valdininką Oleg V. Penkowskį, 44 m., kartu su juo, kaip jo ryšininkas su Vakarų špionazo tarnyba, buvo nuteistas britų pirklys Greville Wynne, irgi 44 m. amžiaus, 3 metams sunkiųjų darbų kalėjimo ir 5 metams darbo stovyklos. Čia reikia atsiminti, kad sovietų teisingumas tarnauja taip pat jų politiniams tikslams, kaip ir kultūrinis bendradarbiavimas, ir toji byla buvo iškelta ne teisingumo sumetimais, bet politiniais, siekiančiais daug toliau, negu nubausti tikrą ar tariamą šnipą. Šia byla Kremlius norėjo parodyti savo pavaldiniams, kad

* visi užsieniečiai -- diplomatai, pirkliai ir turistai -- yra šnipai;

* ir bendradarbiavimas su jais veda prie sušaudymo.

"Jau seniai -- rašė Maskvos Pravda apie Penkowskį -- šitas išdavikas -- išgama -- pametė ne tik sovietinį, bet ir žmonišką paveldą", nes

"Jis išmoko ne tik Morzės abėcėlę, bet ir Vakarų moderniškų šokių tvistą ir charlestoną." (sic!)

Joseph C. Harsch bostoniškame The Christian Science Monitor dienraštyje išveda paralelę tarp Penkowskio ir Tuchačevskio bylų. Po pirmojo didžiojo karo sovietų karininkai broliavosi su vokiečių karininkais. Kaip žinia,

vokiečiai Sovietų Sąjungoje išbandė ir savo tankus ir karo aviaciją -- ginklus, kurie jiems buvo Versalio sutartimi uždrausti. Stalinas Tuchačevskio ir kitų bylomis tą bendradarbiavimą visai nutraukė ir įstūmė Sovietų Sąjungą į visišką izoliaciją nuo užsienio.

Po 2-jo didžiojo karo, ypač laike Chruščiovo taip vadinamo atodėkio laikotarpio, santykiai su Vakarais vėl buvo atnaujinti ir taip išsiplėtė, kad, labai galimas daiktas, išslydo iš režimo griežtos kontrolės. Savaimė aišku, kad Vakarų žvalgybos iš kiekvieno sovietų pareigūno, atvykusio į užsienius, iš kiekvieno turisto, buvusio Sovietų Sąjungoje, tiesiogiai ar netiesiogiai galėjo išgauti kai kurių žinių, kurios kaip margaspalviai akmenukai tiko į tų tarnybų piešiamą Sovietų Sąjungos mozaikinį paveikslą. Su tokia galimybe Kremlius, aišku, turėjo skaičiuoti, tačiau, atrodo, asmeniniai santykiai tarp sovietinių žmonių ir vakariečių nuėjo toliau, negu Kremlius tikėjosi ir norėjo. Kremlius atrodė, susijaudino, ne tiek dėl paslapčių išdavimo, kiek dėl Vakarų įtakos skverbimosi -- toji įtaka žadino laisvės ilgesį.

Stebint teismo procesą, nesunku įžūrėti pažangą nuo Stalino laikų. Kaltinamasis Penkowskis, nors ir prisipažino, bet atrodė žymiai geriau negu Stalino laikų kaltinamieji. Anie buvo kaž kaip prislėgti, apatiški, Penkowskis

tuo tarpu atrodė ir savo rolę suvaidino daug geriau, natūraliau. Pagal gegužės 15 d. Der Spiegel reportažą, Penkowskis aiškino, kad jis špionazą užsiėmė tik dėl geresnio jam siūlomo gyvenimo Vakaruose. JAV jam žadėjusios pilietybę ir tarnybą kariuomenėje su 2,000 dol. mėnesine alga, o kas liečia jo politinį nusistatymą, tai jis taip aiškinęs teis-
me:

(Nukelta į 2 psl.)

JAV naujas laimėjimas erdvėje

* JAV ASTRONAUTAS LEROY GORDON COOPER, 36 m. amžiaus karo aviacijos majoras, atnešė savo kraštui ir visam pasauliui ne tik sensacingų laimėjimų erdvės skridimų lenktynėse, bet atliko neįkainojamą darbą tolimesnei erdvės tyrinėjimų ir mokslo pažangai.

Sėkmingai apskridęs orbitą dvidešimt du kartus ir išbuvęs erdvėje pusantros paros, jis atliko visą eilę komplikuo-
tos aparatūros bandymų, kartu praskindamas kelią į dar platesnes erdves, į dar didesnio masto ir reikšmės žygius, kaip kelionę į mėnulį ir t.t.

Žmogaus reakcija ilgesnį laiką būnanti be žemės traukos, radiacijos įtaka, komunikacijos aparatūros veikimas, televizijos transliacijos iš raketos ir visa eilė kitų bandymų, atliktų Cooperio skridimo metu rodo, kiek mokslas ir technika yra toli nužengę, kad ir į erdvę. Tikėkimės, kad tokiais mokslo pažangos vaisiais neužilgo galėsime naudotis ir žemėje, kurioje visos tos idėjos gimsta ir vystosi į neapčiuopiamus eilinio žmogaus protui laukus.

Gegužės 4 ir 5 d. Chicagoje buvo iškilmingai paminėta Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijos šimtmečio sukaktis. Dalyvaujant buvusiems gimnazijos auklėtiniais ir svečiams prie Žuvusiųs dėl Lietuvos laisvės paminklo buvo padėtas vainikas. Nuotraukoje gimnazijos buv. auklėtinės V. Kubiliūtė - Lapienė ir G. Lorenkaitė - Plaušinitienė uždega aukurę ugnį. Plačiau apie šį minėjimą 5 psl.

V. Noreikos nuotrauka

VAIŽGANTAS SU MŪSŲ JAUNIMU

Balandžio mėn. 29 d. sukako 30 metų kai netekome kultūros ir laisvės kovotojo kan. dr. Juozo Tumo - Vaižganto.

Jo gyvenimo svarbiausias tikslas -- lietuvių tautinės sąmonės gaivinimas ir tautinės kultūros ugdymas. Šiam dideliui mūsų tautos kūrybiniam darbui dr. J. Tumas - Vaižgantas ir skyrė visą savo gyvenimą.

Be tiesioginio darbo Dievo tarnybai, visą likusį laiką jis pašventė lietuvių tautos sąmonės žadinimui ir švietimui. Ano meto sąlygose tai buvo nelengvas, atsakingas ir rizikingas darbas. Bet dr. J. Tumas - Vaižgantas šį darbą dirbo su didele meile ir pasišventimu. Jis šventai tikėjo, kad tai daro lietuvių tautos gerovei, jos šviesesnei atečiai ir jos garbei. Jis ieškojo lietuvių tautai laimės. Anot jo -- kitiems ieškojau laimės ir patstapau laimingas.

Betgi dr. J. Tumo - Vaižganto visa žemiškoji kelionė yra paženklinta dideliu ryžtu, kančia ir auka kitų žmonių laimei ir gerovei. Jo atlikti darbai šioje srityje šviečia didžiuoju pavyz-

džiu ir rodo kelią kiekvienam lietuviui, kuris myli savo kraštą ir jo žmones, kaip reikia dėl jų gėrio aukotis ir kovoti. Visai suprantama, kad dr. J. Tumas - Vaižgantas, pažindamas mūsų kaimo žmonių skurdą ir vargą, visą savo energiją ir darbą aukoją, kad mūsų kaimietis greičiau susilauktų savo gyvenimui šviesesnių pragiedrulių. Vaidingas Svedasų kraštas

puošiasi ne tik gamtos grožiu, bet taip pat iškilmingai byloja ir gilia kultūrine praeitimi. Archeologiniai radiniai sako, kad Svedasų kraštas jau Mindaugo laikais (1253 m.) minimas Kryžiuočių sutartyse. Tos vietovės gyventojai lietuvišką gyvenimo būdą išlaikė iki dr. J. Tumas - Vaižgantas atėjo į šį pasaulį. Dr. J. Tumo - Vaižganto jau-
(Nukelta į 2 psl.)

KOVOKIME SU MASKVOS AGENTAIS

Amerikiečių tarpe intensyviai platinama už 25 centus parduodama prokomunistinė brošiūra "Nazi War Criminals Among Us by Charles R. Allen", atspausdinta iš "Jewish Currents" laikraščio. Prokomunistinės brošiūros tikslas nuteikti amerikiečius prieš politinius pabėgėlius iš Sovietų Sąjungos, Vyresnieji ir jaunimas, vyrai ir moterys šį sekmdienį rinkimės prie Shermano viešbučio ir protestuokime prieš gėdingąjį melą. Didieji XX amžiaus nusikaltėliai sėdi ne Amerikoje, ne mūsų tarpe, bet Maskvoje.

Protesto piketavimas šį sekmdienį, gegužės 19 d., 1 val. p. p. prie Sherman viešbučio -- Clark ir Randolph gatvių kampas. Važiuojant iš pietų į downtowną traukinėliu -- išlipti Washington sustojimo vietoje, pasikelti į State gatvę ir eiti Randolph gatvę į vakarus pusantro bloko. Važiuojant iš pietų Archer gatve autobusu, išlipti State ir Randolph gatvių kampe ir eiti į vakarus pusantro bloko.

Tai noras paslėpti ar pateisinti šimtą tūkstančių lietuvių ištrėtimą į Sibirą, kurių didelė dalis ten žuvo.

Tai noras pateisinti lietuvių tautos naikinimą ir kolonizavimą.

Tai noras pateisinti Lietuvos vyskupų nužudymą, Klaipėdos ir kitų kunigų ilgiems metams įkalinimą, kitoje šviesoje pristatyti naujai ruošiamą Lietuvos kunigams bylą.

Tai noras pateisinti liaudies teismų mirties sprendimus, vėl pradėtus Lietuvoje praėjusiais metais.

Prokomunistinę brošiūrą lydi komunistų sutelktinėmis jėgomis ruošiami mitingai. Vienas tokių mitingų ruošiamas šį sekmdienį Chicagoje, Shermano viešbutyje. Galima laukti, jog brošiūroje išvardintus asmenis bus reikalaujama išduoti jų sunaikinimui. Mi-

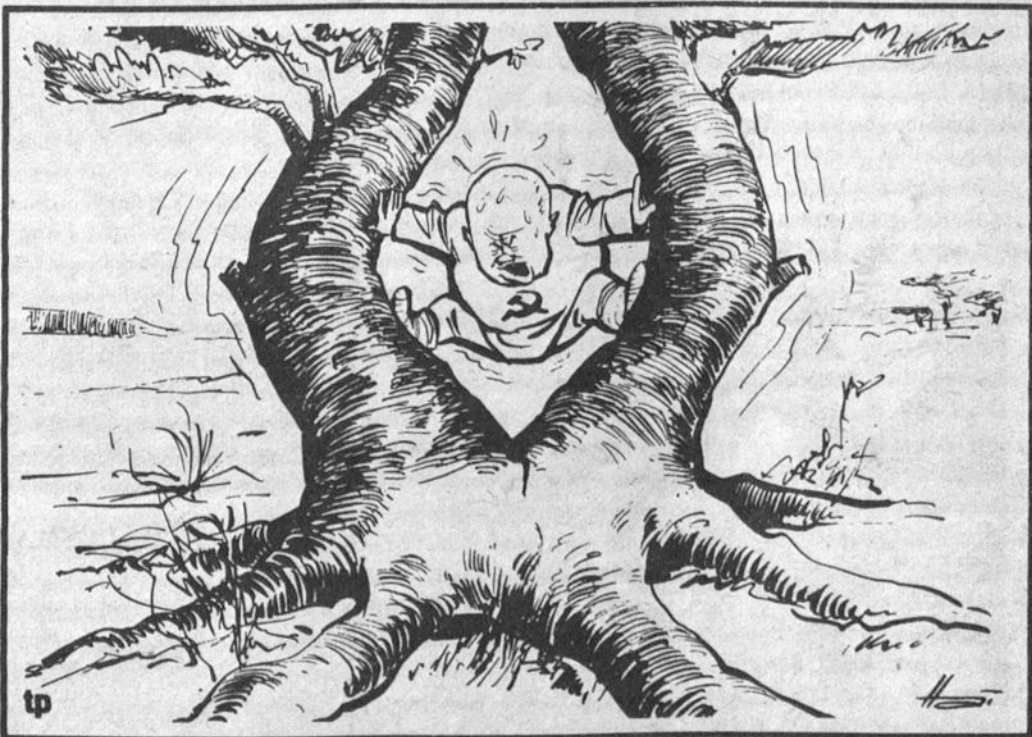
tingas turės tikslą sudaryti didesnę užnugarį vadinamai "trečiajai jėgai", siekiančiai Lietuvos okupacijos pripažinimo.

Lietuviai! Atėjo laikas veikti. Parodykim sutelktinę ir vieningą jėgą. Parodykim Lietuvos pavergėjui ir jo agentams, kad esame kovotojai už savo tautos ir valstybės laisvę. Vyresnieji ir jaunimas, vyrai ir moterys šį sekmdienį rinkimės prie Shermano viešbučio ir protestuokime prieš gėdingąjį melą. Didieji XX amžiaus nusikaltėliai sėdi ne Amerikoje, ne mūsų tarpe, bet Maskvoje.

Protesto piketavimas šį sekmdienį, gegužės 19 d., 1 val. p. p. prie Sherman viešbučio -- Clark ir Randolph gatvių kampas. Važiuojant iš pietų į downtowną traukinėliu -- išlipti Washington sustojimo vietoje, pasikelti į State gatvę ir eiti Randolph gatvę į vakarus pusantro bloko. Važiuojant iš pietų Archer gatve autobusu, išlipti State ir Randolph gatvių kampe ir eiti į vakarus pusantro bloko.

Visi dalyvaukime protesto piketavime.

ANTIBOLŠEVIKINIO PAVERTŲJŲ TAUTŲ BLOKOLIEUVIŲ DELEGACIJA

Pastangos suskaldyti...

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

* JAV LAIKRAŠČIŲ KOLUMNISTAS CHARLES BARTLETT, iš turimų duomenų apie nuteistą sovietų pulkininką ir mokslininką Oleg Penkovskį, spėja, kad tai nebuvo vien tik išsigimęs ir vakarų saugumui pasidavęs eilinis šnipas.

Jo elgesys buvęs siejamas su ne jo vieno politiniu nusistatymu dabartinio Kremliaus režimo atžvilgiu ir, galimas daiktas, kad jo elgesioje glūdi didesnių vidaus neramumų sovietijoje šaknys.

* SAVO LAIKUKAIREN PASUKES BUV. PRANCŪZŲ GUINEJOS PREMIJERAS SEKOU TOURE, 1958 m. atsisakęs bet koki bendradarbiavimo su Prancūzija, šiandien siunčia du atstovus, savo brolių Ismaelį Touré ir parlamento prezidentą Diallo Saifoulayę į Paryžių, kur jie tarsis dėl prekybinių ryšių ir ekonominės paramos praplėtimo.

* ADENAUERIO MONOGRAFIJAI PARUOŠTI PAKVIESTAS ŽINOMAS VOKIEČIŲ ISTORIKAS DR. HANS BUCHHEIM. Jo manymu, monografijai parašyti reikės 3 iki 5 metų laiko.

* GANDAI APIE GALIMĄ CHRUSČIOVO ATSISTATYDINIMĄ iš vieno jo turimų dviejų postų, atrodo, nepasitvirtins. Taip lengvai nuo valdžios balno Kremliuje niekas nenušoka. Greičiausia, Chruščiovas pasikvies naujų padėjėjų, kurių tarpe jau spėjamos Brežnevo ir Kosygino pavardės.

Neužilgo patįs Kremliaus hierarchijos eilė, kai po plk. Penkovskio bylos bus išsijotos nepatikimųjų eilės ir jų vieton iškilis naujos sovietinės politinės žvaigždės.

* RUMUNIJA, NEATSİVELGDAMA Į TIESIOGINIUS CHRUSČIOVO GRASINIMUS, tariasi su Jugoslavijos vyriausybe dėl bendrų pastangų užtvankai ant Dunajaus pastatyti. Užtvanka kainuosianti 450 mlil. dol.

* BUV. JAV PREZIDENTAS HARRY TRUMAN atšventė 79 m. gimtadienį Kansas Cit, Mo. kartu su I Pas. Karo kovų ir politiniais draugais.

* DAR 1956 METAIS VIENAS JAV AVIACIJOS GENEROLAS PASKAČE, kad skridimas erdve įmanomas tik kvailio profesoriaus galvoje.

Tas "kvailas profesorius", pasirodo, esąs Theodore von Karman, Vengrijoje gimęs mokslininkas, daugiausia pasidarbavęs JAV aviacijos pažangai išvystyti. Neveltui jis vadinamas "aviacijos Einsteinu".

* SPECIALISTŲ NUOMONE, PLIENO KAINŲ PAKĖLIMAS JAV NEIŠŠAUKS ĮSFLACIJOS, nes kainoms įtakos turi užsienio prekių konkurencija, naudojimas įmonėse naujų metodų gamybos savikainai sumažinti, pastovios kitų žaliavų kainos, pagaliau, augęs industrijos kapacitetas ir nemažėjęs bedarbių skaičius.

KAIP ĮVYKO PIRMASIS PASAULIO PASIDALINIMAS

Vaižgantas...

(Atkelta iš 1 psl.)

(2)

Karo metu Graikijoje susiorganizavusi rezistencijos organizacija ELAS, dominuojama komunistų, sudarė "tautinį išlaisvinimo komitetą", reikalaujama išleisti į Graikijos vyriausybę, tuo metu buvusią Kaire, Didžioji dalis graikų laivyno, stovėjusio Egipte, sukdė, kad parėmus ELAS reikalavimą. Churchillis, susitaręs su Rooseveltu, nutarė sukilimą įgauna numalšinti. Malšinojo metu žuvo vienas anglų karininkas.

Tai buvo pirmasis mūsų trečiojo pasaulinio karo, rašė Churchillis. Tuo tarpu Jugoslavijoje komunistų rezistencija, turėjusi 250,000 vyrų armiją, kasdien vis labiau stiprėjo, nustaibdama nelaimingo generolo Mihailovitch "čėnikus", palankius monarchistams ir serbams.

Tie įvykiai paskubino Churchillį ieškoti pasimatymo su Stalinu, kad pastatytų taškus ant i. Gegužės 5 d. Edenas su sovietų ambasadoriumi Gusevu pasiekė pirmo susitikimo.

"Palikim mums laisvas rankas Graikijoje, mes paliksim jums Rumuniją", -- pasakė Edenas. Rusai sutiko, bet su sąlyga, kad ir amerikiečiai tam pritarė. Rooseveltas buvo nepatenkintas, bet Churchillis jį tikino, kad Rumunijoje, kur anglai ir amerikiečiai neturi kariuomenės, rusai greičiausiai turės tik simbolišką įgalą. Pagaliau Rooseveltas nusileido.

Spalio 9 d., po nesekmingo bandymo Rooseveltą prikalbinti pradėti ofensyvą per Trieste ir Ljubljaną, kad užbėgus rusams už akių Vieno, Churchillis atvyko į Maskvą ir tą patį vakarą Stalinas jį priėmė.

Palikim čia Churchillui pačiam kalbėti:

"Buvo palankus momentas veikti, tad aš pareiškiau: sutarkime mūsų problemas Balkanuose. Jūsų armija stovi Rumunijoje ir Bulgarijoje, kur mums turime interesų, misijas ir agentus. Venkime susikirsti dėl klausimų, kurie to neverti. Kiek tai liečia Angliją ir Rusiją, ką jūs pasakysite, jei Rumunijoje dominavimas jums priklausytų 90%, o Graikijoje mums 90% ir Jugoslavijoje mūsų abiejų dominavimas būtų po 50%."

Ir Churchillis ant popierėlio užrašė: Rumunija -- Rusijai 90%, kitiems 10%, Graikija -- Anglijai (susitarus su JAV) 90%, kitiems 10%, Jugoslavija 50-50%, Vengrija 50-50%, Bulgarija -- Rusijai 75%, kitiems 25%.

"Aš pastūmiau popierėlį Stalinui, kuriam vertėjas išvertė. Jis truputį pagalvojo. Paskui pamėmė mėlyną pieštuką ir, uždėjęs sutikimo ženklą, man grąžino. Viskas buvo sutvarkyta greičiau, negu tai galima aprašyti.

Po to buvo tyla. Popierius su mėlynu brūkšniu gulėjo stalo viduryje. Aš pasakiau: "Ar nėra truputį ciniška, kad mes taip negrąžiai sutvarkėme milijonų žmonių likimą? Sudėkime šį popierių. "Ne" atsakė Stalinas, "pasilaikykite".

Šio susitarimo buvo stengtasi laikytis.

Rumunijoje demokratinis režimas išsilaikė iki 1945 m. vasario, kai vieną rytą Bukarešte atsirado garsusis Vyšinskis ir sudarė komunistų dominuojamą vyriausybę. Amerikiečiai už protestavo ir prasidėjo derybos. Vyriausybė buvo praplėsta dešimtiesiais, kad gavus vakariečių pripažinimą. Bet praslinkus dviem metams, Rumunija tapo liaudies respublika. Bulgarija, kuri niekad nebuvo paskelbusi karo Rusijai ir kur sovietų įtaka turėjo būti tik 75%, tapo brutališku sovietinės okupacijos pavymdžiu.

Graikijoje rusai laikėsi susitarimo, palikdami anglams laisvas rankas, bet nepakėlė nė mažiausio pirščuko sukilusį komunistams paimti valdžią į rankas ir tie 1944 metais beveik visą Graikiją turėjo savo kontrolėje.

1945 m. ELAS pradėjo derybas, bet komunistai paslėpė ginklus ir po penkiolikos mėnesių prasidėjo civilinis karas. Šį kartą partizanai gavo ginkluotą paramą iš komunistinės Bulgarijos ir Jugoslavijos. Jugoslavijoje, pagal Churchillio-Stalino susitarimą, įtaka turėjo būti pasidalinta pusiau. Rusai bandė gerbti susitarimą ir tai buvo viena iš priežasčių jų konflikto su Titu, kuris nieko nežinojo apie tą susitarimą. Tito norėjo įvesti tuojau pat komunistų ir neleisti sugrįžti karaliui. Tas jam pavyko ir anglai manė, kad buvo apgauti. Tik kai 1948 m. Tito buvo pašalintas iš Kominformo, jie sužinojo tiesą. Tuose abiejuose kraštuose komunistų partija daugiausiai veikė savo iniciatyva, neklusydamas Maskvos įsakymų.

Vengrijoje, kurioje irgi buvo numatyta 50-50% proporcija, demokratinis režimas išsilaikė iki 1948 metų. Bet vidaus reikalų ministras Lazlo Rajk, vėliau pakartas už "titoizmą", suorganizavo aparatą, kuris pagelbėjo komunistų pučiui. Po to sekė Prahos pučas ir Berlyno blokada, Europa tapo perkirsta į dvi dalis.

Šita Europa jau nebuvo panaši į sąjungininkų susitarimą, kuris numatė laisvus rinkimus ir sutartą pasirašiusių konsultaciją. Amerika pasiūlė Marshallo planą, bet Stalinas jame įžiūrėjo karo įrankį ir neleido satelitams jo priimti.

Vakariečiai atsakė formuluodami savo "containment" doktriną: "Nė žingsnio daugiau į priekį, kitaip karas".

Ir "geležinė uždanga", kuriai Churchillis davė vardą, nuo 1945 m. skiria tautas labiau negu vandenynas, kurį galima perskirti per keletą valandų.

(Bus daugiau)

nystės laikais buvo gyvi ir gražūs aukštųjų liaudies papročiai, laukuose aidėjo skambios dainos, mergaitės ir moterys, tebenešiojo senoviškus tautiškus rūbus. Kaimas gyveno tuo, ką mes šiandieną vadiname lietuviškąja kaimo romantika. Švelnūs tos romantikos vaizdai tonai veikė dr. J. Tumo - Vaižganto meniškąją sielą, skatino į lietuviško kaimo gyvenimo buitį ir vargą žiūrėti su meile ir tikėjimu į šviesesnę jo ateitį. Visai suprantama, kodėl dr. J. Tumas - Vaižgantas savo raštuose stengiasi vaizduoti mūsų kaimo žmonių triušą ir darbą.

Būdamas plačių ir šviesių pažiūrų į gyvenimą, dr. J. Tumas - Vaižgantas suprato, kad tik mūsų tautos jaunimas, o ypač moksleiviai, gali greičiau mūsų kaimo žmonių skurdžią būklę pakeisti gražesniu ir kultūringesniu gy-

ko Mano rožė, Wekerlino Pasakyk Mamyte, Dostalo Tėviškės dainą, Rombergo Serenadą, priedo Rosinos ariją iš Rossini operos Sevilijos Kirpėjas. Beto abu solistai padainavo Mozarto duetą iš Don Giovanni operos. Cicero "Žilvyčio" šokėjai pašoko visą eilę lietuviškų tautinių šokių. Jiems akordeonu akompanavo Alfredas Tričys. Laimutė Lašinskaitė padeklamavo Bernardo Brazdžionio eilėraštį apie Mamyte.

Programa buvo vykusiai pavairinta dail. Jameikienės paaiškinimais ir įvadais. Vienas iš veikliausių Cicero Lietuvių Bendruomenės narių dr. V.F. Kaunas paskirstė laimėjimus, o kitas toli už Cicero ribų žinomas veikėjas, dr. P. Kisieličius pravėdė valsa, kaip į įpratę buvome šokti laisvoje Lietuvoje. Cicero lietuvių bendruomenė ne be pagrindo didžiuojasi savo veikliaisiais nariais, kurie visą apylinkę iškelia į pirmąją mūsų bendruomenėje vietą.

V.A. Račkauskas

CICERO ATEINA Į TALKĄ

Nepilni du mėnesiai liko ligi liepos 7, kada tiksliai laisvųjų lietuvių suplauks į Chicagos amphiteatrą II-sios JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventės šventė, su artimaisiais, buvusiais Lietuvoje kaimynais pasimatyti, bei pergyvenimais pasidailinti.

LB Chicagos apygardos šventės ruošimo aparatas dirba didžiausiu tikslumu. Komisijos, komisijėlės jau viską turi suplanavusios. Atėjo laikas lėšų telkti. Bilietų komisijos pirmininkas Vincas Grėbliūnas atspausdino 7200 bilietų -- tiek bus amphiteatre sėdimų vietų. 200 pakraščiuose ir šimtas kitose neperpatogiausiose vietose. Gerų vietų 6900. Visus pardavus būtų surinkta \$17,000.- Samata gi yra \$24,000.- Trūksta \$7,000.- Šie turi būti surinkti už skelbimus šventės leidinyje, iš aukų ir tam tikslui suruoštų pobūvių.

Lietuviškas Cicero pats pirmas atėjo į talką. LB Cicero skyrius, tiksliau pasakius, skyriaus valdyba ėmėsi šventės leidinio skelbimų rinkti, o praėjusį šeštadienį, gegužės 4 d. Cicero parapijos salėje suruošė pobūvį su menine programa ir motinos pamėnėjimu. Pelną nemažai gauta, nes Cicero skyriaus LB Valdybos pareigūnai, jų žmonos ir kiti tos bendruomenės nariai nuosirdžiai pasidarbavo šventės labui.

Pobūvį pradėdamas LB Cicero pirmininkas Stepas Ingaunis pažymėjo, kad liepos 7 d. į Chicago susirinkę per 1000 jaunų šokėjų pademonstruos pasauliui, kad lietuvių tauta yra gyva, kad lietuviškasis jaunimas laisvame pasaulyje yra prisirišęs prie savo tautos papročių, tautinių šokių ir juos puoselės ateityje.

Programos vadovė dail. Bronė Jameikienė, anksčiau gyvenusi Cicero mieste jautėsi savųjų tarpe, o kaip tautinių šokių meno žinovė ir narė repertuaro komisijos ji atsisakė šventės labai jai sidlyto honoraro. Jameikienė iškėlė motinos vaidmenį žmonių gyvenime ir jos reikšmę tautai. Lietuvių kalboje esą 36 terminai motinai pavadinti. Ji pristatė solistą Joną Vaznelį, kuris Alvydai Vasaičiui akompanuojant, su įsijautimu padainavo St. Šimkaus Tamsioj naktelėj, Jakubėno Aš nežinau, Tallat-Kelpšos Žalioj lankelėj, Tosty Serenadą,

Rogers Tą užburto naktį ir publiškai prašant Musorgskio Blusą. Solistė Roma Mastienė padainavo Sarpaliaus Dukružę, Kačanaus-

LB Cicero padalinio suruošto pobūvio gegužės 4 d. meninės programos išpldytojai. Stovi iš kairės: dail. Bronė Jameikienė, sol. Jonas Vaznelis, sol. Roma Mastienė, pianistas Alvydas Vasaitis ir "Žilvyčio" šokėjų vadovė Viktorija Remeikytė.

V.A. Račkauskas

KVIETIMAS VASAROS ATOSTOGOMS

Maloniai kviečiame atvykti į saulėtą CAPE COD ir šių metų atostogas praleisti geram poilsiui specialiai paruoštoje MESKOS viloje ir MESKIUKO vasarnamyje. Medžių apsupta erdvi rami aplinka, dideli patogūs kambariai, geras sveikas maistas, malonus nešaltas Atlanto vanduo. Palangos švarumo papildinio smėlis, lietuviška dvasia ir gera nuotaika, vaikų priežiūra...

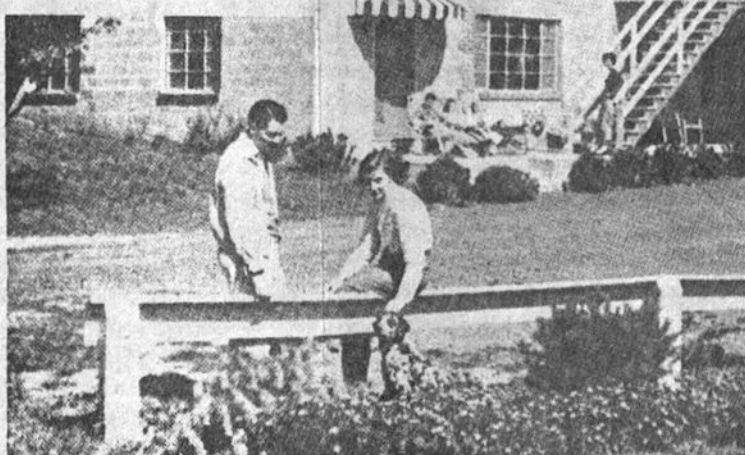
Vasarvietė atidaroma birželio 15. Kas vasaros nuo birželio 15 iki birželio 30 ir nuo rugsėjo 1 iki sezono pabaigos, gauso 15% nuolaidą. Labai prašome užsisakyti kiek galima iš anksto.

Iki birželio 15 kreiptis: S. M. Lušys, 88-01 104th St., Richmond Hill 18, N. Y. Tel. VI 9-1193.

Po birželio 15: Vila MESKA, 42 Beach St., Monument Beach, Cape Cod, Mass. Tel. 759-3251 (Area Code Nr. 617).

ECHO VALLEY

Lietuviai savininkai ELENA ir JULIUS GARMAI Visus maloniai kviečia atvykti iš anksto kreiptis: ECHO VALLEY ECHO LAKE, PA. Telef.: AReacode: 717-424-1920.

Nuolaidos: organizacijoms, stovykloms, suvažiavimams.

LIETUVIŠKA VASARVIETĖ

ATIDARYTA ISTISUS METUS.

DŽIAUGSMAS — POILSIS IR RAMYBĖ POCONO KALNUOSE.

Kur vakar dienos malonumai — tampa rytdienos maloniais prisiminimais...

Puikūs ir patogūs kambariai su televizija, radijo ir voniomis, arba atskiri nameliai. Modernus baras, didelis maudymosi baseinas ir ežerėlis, 20 akrų miško, visokiausias sportas vasarą ir žiemą, šokiai ir geras lietuviškas maistas.

HEARING AIDS

VISKAS AUSYJE

\$99.50

Skambinkite MA 1-0440 arba rašykite ACOUSTICON OF CLEVELAND 845 Prospect Ave.

APARTMENT FOR RENT

4024 E. 26 NEWBURGH Hgts. area, 4 Rooms down \$70.00, 4 Rooms up \$85.00 all utilities paid for except electric. Quiet clean apt. Basement, yard. Telephone: BR 1-2900 — IM 7-7080.

HOUSE FOR SALE

NEWBURGH HGTS., 4024 E. 26. By owner. (2) 4 Room suite. (2) 2 Room suite. Private Baths. Gas furnace. Must sacrifice. \$15,460. Telephone: 883-9856 — after 6 P. M. IM 7-7080.

(68)

DIRVA

★★★
THE FIELD

The Lithuanian Newspaper Established 1915
6907 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio. Telephone: 431-6344
Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

IDĖJOS IR PAREIGOS SEIMAS

Esame Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seimo išvakarėse. Tai ne eilinis įvykis organizacijos gyvenime, ypatingai šiuo metu, kada visų org-jų veikloje jaučiamas nepaslinkimas, organizacinės drausmės stoka, nuovargis ir abejingumas. Daug reikšmės turi ir aktyvių bendraminčių pasitraukimas iš gyvyių tarpo.

Šie įvykiai daugeliui likusių gal primena jų amžių, primena sulėtinti tempą, sumažinti įsipareigojimus. Ir šiemet Seime nebe-matysime visos eilės aktyvių Tautinės Sąjungos narių, kuriuos prislėgė svetimos žemės velėna.

Šios neišvengiamos gyvenimo tikrovės akivaizdoje mūsų pareiga rūpintis, kad pasitraukusių Sąjungos narių eiles užpildytų jaunosios jėgos. Mūsų pareiga ne vien tik apverkti iš gyvyių tarpo išsiskyrusius, bet atsiveikinti su jais, prisiekti tęsti jų darbą, nes, kaip mes kiekvienas atliksime savo organizacines pareigas, nuo to priklausys ir mūsų idėjos įgyvendinimas.

ALTS-gos Seimas, tarp kitų klausimų, svarstys ir vieną iš pačių didžiųjų problemų, svarstys tai, ko niekuomet negali užmiršti nei vienas taurus savo tautos sūnus ar dukra -- lietuvių tautai laisvės ir nepriklausomybės siekimo kelius ir priemones.

Seimo atstovai svarstys, pasidalins nuomonėmis apie svarbiausius Tautinės Sąjungos uždavinius, įvertins dabartinės Sąjungos vadovybės nueitą kelią, padės pašalinti pasitaikančius trūkumus ir padės nustatyti ateities veikimo gaires naujai išrinktai S-gos Centro Valdybai.

Kartais tenka sutikti žmonių, kurie, iš šalies stebėdami vadovaujančių asmenų darbą, nurodinėja draugų būrelyje veikimo planus, kritikuoja dirbančiuosius, o kartais iškelia labai gerų sumanymų, naujų idėjų, tačiau visa tai lieka tik tame mažame draugų ratelyje.

Seimas yra geriausia proga skyrių susirinkimuose ar bendraminčių būreliuose išdiskutuotus, S-gos veiklą liečiančius klausimus pareikšti ir pasidalinti nuomonėmis su visais Seimo atstovais.

ALTS-gos Seimas pasisakys ir mūsų spaudos reikalais. Spaudos, kurios aukščiausias tikslas yra siekti Lietuvai laisvės, be paliovos budinti, kad jos skiltyse šiuo klausimu tinkamai, objektyviai būtų informuojama lietuvių visuomenė, kad jos puslapiuose būtų daug vietos skiriama jaunajai kartai, kuri domisi ir ruošiasi talkinti, o vėliau tęsti mūsų veiksmų darbą.

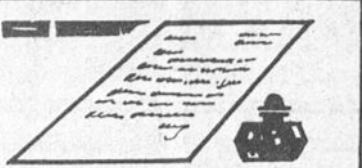
"Mes šventai tikime laimėsia savo laisvės kovą, -- anot rašytojo A. Merklio, -- ir be mūsų priešų niekas mums to negiūnija. Kas daugiau gali tą mūsų tikėjimą stiprinti, jei ne spauda."

Po pasaulį išblaškytus lietuvių spauda sieja su Lietuvos laisvinimo institucijomis. Juo tie saitai bus glaudesni bei stipresni, juo laisvinimo institucijų darbas bus našesnis ir sėkmingesnis. Spauda yra tribūna, kur ne tik spaudos žmonės, bet ir kiekvienas lietuvis gali išdėstyti savo mintis Lietuvos laisvinimo bei kitais klausimais. Kad Vilties Draugijos leidžiamas laikraštis Dirva pajėgtų aukščiau minėtų tikslų siekti, mes turime jį vispusiškai remti.

Nemažiau svarbią Seimo darbotvarkės dalį sudaro ir išrinkimas naujos vadovybės organų, kurie su dideliu ryžtu ir pasiaukojimu kruopščiai vykdytų visus atstovų pageidavimus ir nutarimus.

E. Čekienė

SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

KELETAS KLAUSIMŲ

Dirvos 54 nr. (ŽC) duoda keletą nemokamų patarimų lietuvių pasireiškimui pasaulinėje parodoje. Ačiū labai.

Mes New Yorke tikrai sekame, kas darosi Chicagoje ir gražiais lietuvių laimėjimais ten visad ir džiaugiamės ir didžiujamės. Tačiau Chicago lietuvių pasirodymų parodose negalima nukopijuoti New Yorke, lygiai kai negalima pakartoti lietuvių pasirodymo New Yorke 1939 metais.

Kun. L. Jankus nėra parodų

rengimo specialistas, tačiau ne vieną parodą yra lankęs, o 1957 metais yra organizavęs kat. paviljoną Pomonos, Calif. beveik pasaulinio masto parodoje, kurią aplankė irgi keli milijonai žiūrovų. Tada jis dirbo amerikiečių komitetuose, dabar tenka bruzdėti su lietuvišiais, Lietuvėlės garbei.

Nesileisdamas į plačias diskusijas dėl lietuvių pasirodymo Pasaulinėje New Yorke parodoje, tai yra Specialaus Komiteto ir jo propagandos skyriaus uždaviniai, norėčiau (ŽC) paklausti:

1. Kodėl maža žinutė Drauge,

mano patalpinta, kad Punske lietuvis ieško žento, susilaukė apie 15 žentų, ir kelių siuntinių tai gausiai šeimai, kai tuo pat laiku mano išsiuntinėtą prašymą viso pasaulio lietuviams visoj patriotinėje mūsų spaudos pagarsintas susilaukė vos kelių, tiesa labai vertingų, pažadų?

2. Kaip pasireikšti mums parodoje, kad tam tikslui reikia bent 50 tūkstančių dolerių, o Parodos Komitetas neturi nė penkiasdešimt (ir tie patys sudėti pačių k-to narių)?

3. Ką atsakyti Pasaulinės Parodos Vyriausiai būstinei, kai prašymą leisti ir mums lietuviams pasirodyti, gauni klausimą: "O ką jūs turite parodyti ir kaip jūs galite pasirodyti?"

Kun. L. Jankus

New York

TRISDEŠIMT METŲ BE VAIŽGANTO

St. Santvaras

leidiniuose, pvz., J. Ambrazevičiaus Vaidžante. Šia proga gal pakaks priminti, kad Juozas Tumas - Vaidžantas 1896 m. buvo Tėvynės Sargo steigėjų tarpe, nuo 1906 m. apsigyveno Vilniuje, dirbo Vilniaus žinių ir Vilties redakcijose. 1911 m. lankėsi JAV

mis demokratais, nuo Vilniaus Vilties dienų buvo artimas Ant. Smetonos bendradarbis, iki mirties išlikęs tautininkų gretose. Ar kam tas patiko ar nepatiko -- tokis buvo kan. Juozas Tumas - Vaidžantas.

Jautriai jo pilietinei sąžinei apibūdinti gal dera priminti įvykį Valst. Teatre, kuris jau yra gerokai pamirštas. Pirmasis Lie-

Kan. dr. Juozas Tumas - Vaidžantas

ir rinko aukas Saulės rūmų statybai Kaune. Išstremtas iš Vilniaus, buvo Laižuvo klebonas, daug rašė į Rygos Garsą, Vairą ir Vaivorykštę. Karo metu dirbo Rygos Garso redakcijoje, o nuo 1915 m. rūpinosi liet. karo pabėgėlių reikalais Rusijoje, aktyviai dalyvavo Peterburgoliet. seime ir Stockholmo liet. konferencijoje. 1918 m. grįžo į Lietuvą, apsigyveno Vilniuje, dirbo Lietuvos Aido redakcijoje. Lenkams Vilnių pagrobęs, persikėlė į Kauną, 1920 m. leido Tautą, o nuo 1921 m. Mūsų Senovę. Būdamas Vytauto D. bažnyčios rektorium, ją restauravo, pasikviesdamas tairkon lietuvių dailininkus.

1922 m. kviečiamas dirbti Lietuvos universitetui. Universitete dirbdamas, išleido visą eilę monografijų, nušviečiančių draudžiamąjį mums literatūros laikotarpį ir iškeliančių daug to laikotarpio jau pamirštų veiklų. Tumas - Vaidžantas buvo Lietuvos, vėliau Vytauto Didžiojo universiteto docentas nuo 1929 m. garbės daktaras. Mirė Kaune 1933 m. balandžio 29 d., palaidotas Vytauto bažnyčios mūro sienoje. Taigi jau trisdešimt metų gyvenam be Vaidžanto...

Iš tikro, kas buvo mums kan. Juozas Tumas - Vaidžantas? Gyva, jautri ir nepavargstanti sąžinė, vilties aukurų padegėjas, gėrio ir grožio ieškotojas kiekviename vertingesiame lietuvių darbe, atkaklus, ryžtingas ir baimės nepažįstąs kovotojas dėl lietuvių tautos laisvės ir kultūros. Gali kai kas tą apibūdinti vadinant sentimentalium, tačiau tai yra artima didžiojo rašytojo ir veikėjo paveikslui, kurį taip mieliai ir graudu prisiminti...

Nors buvo dvasiškas, kunigo idealų nesutekęs dvasiškas, kan. Juozas Tumas - Vaidžantas Nepr. Lietuvoj nesutapo su krikščioni-

tuvos Respublikos prezidentas Ant. Smetona, užleidęs savo vietą naujai išrinktam prezidentui Al. Stulginskiui, už opozicinius raštus buvo nubautas ir pasodintas į Kauno sunkiųjų darbų kalėjimą. Kan. Juozas Tumas - Vaidžantas, išbandęs visus būdus prieiti prie naujojo prezidento, nebuvo jo priimtas. Tada Valst. Teatre, kai į vaidinimą susirinko visa vyriausybė, Vaidžantas partery pakilo iš savo vietos, kreipėsi į prezidentą Al. Stulginskį ir jį viešai paprašė, kad pirmasis Respublikos prezidentas būtų paleistas iš kalėjimo. Teatre kilo tokia apolodismentų ir šikavimų audra, jog vyriausybė nieko kito neliko, o tik vieškiausiai iš teatro pasišalinti. Įvykis buvo milžiniška sensacija visoje Lietuvoje. Berods, vyriausybė pamatė savo klaidą ir netrukus Ant. Smetoną iš kalėjimo paleido. Naujai atsidurciai valstybei tai buvo didelė autoritetų pagarbos ir demokratiškumo pamoka, bet tokiu būdu viešai pasireikšti, berods, tegalėjo tik vienas kan. Juozas Tumas - Vaidžantas.

Prof. V. Mykolaitis - Putinas apie Vaidžantą taip kalbėjo: "...Iki pat savo mirties jis stovėjo visos tautos akivaizdoje, kaip moralinis autoritetas ir niekunesu-teptos garbės bei dorovės žmogus. Gyvas ir judrus, jaunatvės entuziazmu degęs, baltas, žilaplaukis, jis kur tik pasirodydavo, visų patraukdavo akį ir širdį. Jaunimas kan. Tumą laikė mėgiamiausiu savo svečiu. Įvairiausių pažiūrų žmonės jį lygiai mieliai matydavo savo tarpe. "Bedievai" eidavo į Vytauto bažnyčią jo pamokslų klausyti. Visus traukdavo nepaprastas jo kalbos gyvumas, plastiškas įtikinąs vaizdinimas, įsijautimas ir sąmojis. Iš jo asmens ir iš jo kalbos tryško gyva fantazija, optimizmas, energija. Kan. Tumo ekspansyviškumas, universalumas, fantazija ir į griežtas logikos formules dažnai nesiduodąs sumiti jo mąstymo būdas pagaminavo jam kartais priešų tarp tų žmonių, kurie formulą yra pratę statyti aukščiausių gyvenimo vertybių sargyboje.

Sovietų Rusijos okupuotoj Lietuvoj neseniai išleista Lietuvių Literatūros Istorija, jos trys didžiuliai tomai. Beveik dviejuose tūkstančiuose puslapių apstu marksisinio - leninistinio vogravimo, gausu ir gana objektyviai duodamų liet. literatūros faktų. Ko daugiausia tai istorijai stinga, tai vaidžantinės dvasios, kuri savų kūrėjų darbuose visada pajėgdavo rasti deimančiukų. Tarybinė istorija, nors beveik visi Nepr. Lietuvoj išauge rašytojai yra minimi, bet beveik nei vienas neišvengia "dekadento" ar

"buržuazinio nacionalisto" ant jo asmens ir darbų spaudžiamo antspauda...

Kan. J. Tumui - Vaidžantui sovietinėje lietuvių literatūros istorijoje paskirtas visas III skyrius, pusl. 235-279, įdėti du jo paveiks-lai, rankraščio pavyzdys, atskirų veikalų viršeliai ir keletas iliustracijų. Nebūdami laisvi, ką gi okupuotos Lietuvos lit. istorikai ir kritikai apie Vaidžantą rašo? Pradžioje, atidavę policinė duoklę, kad "savo pažiūromis Vaidžantas stovėjo buržuazijos, klerikalinės jos krypties, ideologinėse pozicijose", netrukus, nors ir gana atsargiai, taip sako: "Vaidžantas -- žymus meninio žodžio meistras, pasižymėjęs itin vaizdinga, liaudiška kalba ir impulsyviu stiliumi, savitai pasireiškęs įvairiuose grožinės prozos žanruose".

Ir dar viena ištraukėlė: "Vaidžantas sukūrė visą eilę būdingų, ryškiais charakterio bruožais pasižymintį veiklų, ypač iš kaimo žmonių tarpo. Rašytojas paprastuose liaudies žmonėse atskleidė gilius psichologinius gyvenimus, turtingą ir sudėtingą jų dvasios turinį, parodydamas jų tvirtumą ir išvermingumą didžiausių gyvenimo sunkumų atvejais, jų gyvybiškumą ir kūrybiškumą. Todėl Vaidžanto kūryboje stipriai pasireiškia tautos humanizmas, žmogaus aukštini-mas, gyvenimiškas optimizmas. Paremti turtinga gyvenimo medžiaga, Vaidžanto meniniai paveikslai neretai įgyja daug platesnės reikšmės, negu tos idėjos kurioms jie buvo autorias pajungti. Visais šiais atžvilgiais geriausi Vaidžanto grožiniai kūriniai turėjo ir tebeturi nemažos pažintinės ir išliekamos meninės vertės." Ir kiek toliau str. autorius dar priduria: "Vaidžantas žymiai praturtino lietuvių literatūrinę kalbą pasemtais iš tarmių žodžiais bei etnografi-niais - buitinais terminais. Vaidžanto, kaip ir Žemaitės, raštai buvo ir tebėra tikra lietuvių kalbos mokykla".

Tai taip J. Tumas - Vaidžantas dabar yra vertinamas okupuotoj Lietuvoje.

Nepr. metais prof. J. Brazaitis savo stambiojo monografijoje, kiek prisimenu, Vaidžanto literatūrinę kūrybą vadino baroki-ne grožinės literatūros kūryba. Berods, tai buvo itin taiklus žymas rašytojo darbų aptarimas. Amerikoj tos monografijos neturi, tai ir negaliu plačiau ja pasinaudoti.

Nepr. Lietuvoj Vaidžanto raštų buvo išleista 20 tomų. Tuose rinkiniuose nebuvo pakartoti tie leidiniai, kuriuos Vaidžantas skyrė liet. literatūros istorijos reikalui. Apimties atžvilgiu, kaip sako Pr. Naujokaitis, Vaidžantas yra gausiausias mūsų rašytojas. Sovietinėje Lietuvoje, kiek turim žinių, 1945 atskiru leidiniu išl. Vaidžanto veikalas Dėdės ir dėdienės, 1947 m. Vaidžai, 1957 m. du tomai Rinkinių raštų.

Trumpam rašinėly (laikraštiniu požiriu jau gana ilgame), kurio tikslas buvo tik priminti, kurio 30 metų gyvenam be Vaidžanto, neįmanoma plačiau panagrinėti atskirų rašytojo kūriniių. Kaip jau sakytą, prof. Br-zaitis Vaidžanto kūrybą priskyrė baroko stiliui, kai žinom, turtingam savo formom ir išraiška. Pr. Naujokaitis teigia, kad Vaidžantas "savo beletristiniuose raštuose yra susintetinęs idealistinį romantizmą ir praktiškąją pozityvizmą".

Vaidžanto kūrybos centre stovi žmogus. Jo kūrybos būdingas bruožas -- optimizmas ir giedri nuotaika. Vaidžanto stilius nepaprastai turtingas, kalba originali ir žodinga. Pats Vaidžantas savo dailiąją prozą vadino vaizdais. Žanro atžvilgiu, tai gal ir yra pats teisingiausias jo kūrybinių darbų apibūdinimas.

Geriausį Vaidžanto veikalą, "tebeturį nemažos pažintinės ir išliekamos meninės vertės": Rimai ir Nerimai, Pragiedruoliai, Dėdės ir dėdienės. Jei pajėgčiau prisiskauti, visa širdim siūlyčiau, kad tuos Vaidžanto kūrinius perskaitytų akademinė lietuvių jaunuomenė ir mūsų jaunieji intelektualai Amerikoj, o taip pat ir visam laisvam pasauli. Nieko pikto neatsitiktų, jeigu prie tų veikalų grįžtų ir tie mano tautiečiai, kurie vieną kartą juos jau yra skaitę. Grožinė literatūra dar ir tuo yra didi bei galinga, kad net ir pakartotinis grįžimas prie to pa-

(Nukelta į 4 psl.)

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

BARNETT PRANC. KONJAKAS 5th \$4.98
GERMAN BRANDY 5th \$3.98
CANADIAN WHISKEY 5th \$3.98
VODKA pilna kvorta \$3.59
KRON BRANNVIN
AQUAVIT (švediška) 5th \$3.98

COCKTAILS MANHATTAN OR
MARTINI kvorta \$2.98
LIEBFRAUMILCH vokiškas vynas 5th \$0.89
NAPOLEON FRENCH BRANDY 5th \$3.35
RICCADONNA ITAL. VERMOUTH 30 onz. \$1.15
BORDEAUX pranc. vynas 5th \$0.98

ALT S-gos SEIMAS VYKS SENŲJŲ LIETUVIŲ KOLONIJŲ KAIMYNYSTĖJE

Senosios lietuvių kartos emigracijos bangos Mississippi ir Missouri santaką pasiekė jau daugiau kaip prieš 70 metų. Didžiosios skerdyklos East St. Louis, Illinois valst. įdarbino keliolika tūkstančių jaunų vyrų ir moterų, kurias atstaudavo tie tuomet jauni vyrai dūšios nuraminimui, kai paliktų Lietuvos laukų ilgesys suspausdavo širdį. Bet pietiniame Illinois valstijos gale ne tik skerdyklos įdarbino tuos jaunus vyrus ir moteris, bet ir juodasis auksas - anglis. Tik

pasisukti, ir dabar West Frankfurte, Herrin, Benton, Springfield, Collinsville ir kitose tų apylinkių lietuvių gyvenvietėse, kur dar tėvukai ir močiutės prašneks tokia nepaliesta literatūrinė įtakos tarmė, kad rodos, jog jiems kas nors ant liežuviu būtų uždėjęs lietuviško medaus. Kai kurios kasyklos, kaip Wiltonville, jau uždarė savo angas į požemius, senieji išėjo pensijon, o jų atžalos išskrido kitur duonos ieškoti.

Ta senosios emigracijos banga persirito ir per Mississippi upę pro didžiuosius vartus vakaruosna, kur dar laukiniškumo pėdsakai ir kvapą galėjo užuosti. Vienai tuč tuojau čia pat nusėdo Pierre Lacledė mieste, St. Louis, kur patrauklesnės žmonės, kaip batų fabrikai, ne vieną atvedė ir iš anglinių miestelių. Ir jau prieš 50 metų, buvęs angliakasytis lietuvis kunigas Vitkus įsteigė lietuvių švento Juozapo parapiją ir išbuvo jos klebonu 47 metus. Šiuo metu jau gerokai apretėjusio parapijoje klebonauja kunigas Zigmas Gelažius - vaižgantiškos minties ir sielos žmogus. Prie gražaus Lafayette parko, 2123 Park Avenue, tebestovi lietuvių parapijos bažnyčia buvusioje vokiečių rezidencijų vietovėje ir artėjanti spalvuotųjų gyventojų banga keičia buvusių rezidencijų išvaizdą. Nors lietuviai nesukūrė blokinių gyvenviečių ir yra išsibarstę po visą didelį miestą ir užmiesčius, tačiau dar vis sekmadeniais sugrįžta savo dvasios lizdą -- šv. Juozapo bažnyčion. Naujoji emigracijos banga atnešė keliolika naujųjų ateivių šeimų ir lietuviškas kryžius išaugo kunigo Z. Gelažiaus rūpesčiu bažnyčios kieme. Veikia Amerikos Lietuvių Bendruomenės skyrius ir lietuviška širdis nėra užnešta miestodukėmis.

Rytiniame Mississippi upės krante, sakytumė, kaip kitoje pusėje Nemuno, pramoniniai šančiai -- stovi East St. Louis miestas, kur dar tvirtai lietuvių gyvenviečių šaknys tebesilaiko, nors laiko tekilas dilina ir nudišina ne vieną lietuvių Anapilio link. Čia lietuvių kolonijoj gyvena ir dar gyvena vieni arčiau kitų. Dar išaugo ir nauja lietuviško stiliaus bažnyčia pagal architekto J. Muloko projektą. Inžinierius Stankus komandavo statybą, o P. Vėbra kėlė ant didžiojo altoriaus lietuvišką koplytėlę ir su visais simboliais lietuvišką didelį kryžių ir šoninių altorių dievdirbių dūšią išsakančius medžio meno kūrinius. Dailininkas Jonynas įrėmė Lietuvos bažnytinis ir tautinius dignitorius vitražuose: Mai-

ronis, Valančius, kardinolas Tiškevičius, Staugaitis, didieji kunigaikščiai budri languose, lyg ir rūpindamiesi, kad lietuviškas žodis ir dvasia neliktų išpūsta iš lietuvių širdies. Dailininko Kozubos statulos, rimties apimtos stebi, kad žmonės dvasinėje atramoje paliktų.

Bet ši bažnyčia nėra pirmutinė. Jau 1895 metais įsikūrė lietuvių parapija dviejų aukštų namo, kol 1897 metais buvo pastatyta lietuviška medinė bažnytelė, kuri vėliau buvo padidinta ir pastatyta mokykla. Bet gaisras 1942 metais nušlavė bažnyčią ir 1945 metais buvo pastatyti būsimos bažnyčios pamatai ir rūšys, kur ilgą laiką buvo laikomos pamaldos iki 1955 metais ant jau esamo pamatų ir rūsių iškilto, pagal architekto J. Muloko projektą, naujoji bažnyčia. Nuo pirmo kunigo Servetkos parapiją aptarnavo keli kunigai ir kai 1942 iš Šveicarijos atvykęs kun. dr. A. Deksnys pradėjo padėti aptarnauti parapiją sergančiam klebonui, taip ir toliau tebetvarko parapijos reikalus.

Čia buvo daug draugijų ir klubų ir turėjo savo salę, bet gspadoriškos galvos ir rankų trūkstant, salė išslydo iš lietuvių rankų, kai kurios draugijos paliko vėliavas dulėti, o kasą nariai išsidalino.

Nauji dešimtmečiai atėjo, naujos parapijinės draugijos kruta; veikia Amerikos Lietuvių Bendruomenės skyrius ir 1959 metais inžinieriaus A. Bakšio iniciatyva įsteigė ALT-S-gos East St. Louis Apylinkės skyrius, kuris sutiko rūpintis seimo pravedimo reikalais. Šis jaunas skyrius prie didžiųjų vartų į laukinius vakarus, kviečia visus sąjungos narius, atstovus ir svečius aplankyti Amerikos centrą - širdį ir įsitikinti, kad lietuviu būta ir dar esama ir šioje centrinėje vietoje. Tačiau tegul niekas nepagalvoja, kad visi lietuviai čia kaip nurašyti. Ne. Taip nėra dar. Yra ir tokių, kurie laikosi atokiai nuo parapijos -- tai senieji socialistai ir bimbinkai. Dar ir jie nesuvyniojo vėliavų ir regi šviesą iš rytų.

Būtų nepilnai nusakytas šio rajono lietuvių gyventojų istorinis gyvenimas, jei būtų aplenkta už 12 mylių esanti lietuvių kolonija Collinsville mieste. Čia, kur anglis buvo gangausiai kasama ir dar dabar tebekasama -- lietuvių buvo ne būrys, o būriai. Dar ir dabar tebėra jie, bet sakytumė, taip nebeklijoja guviai jau sparnus, kol dar buvo jaunas kraujas atsivežtas iš Lietuvos laukų ir miestų. Collinsville buvo gausi lietu-

East St. Louis lietuvių choras su vadovu Albertu Paulikaitiu. Pirmoj eilėj iš kairės: A. Tiškevienė, A. Lujienė, M. Paulikaitienė, A. Kleinaitienė, A. Paulikaitis, A. Švarcienė, V. Tervydyienė, O. Kemežienė, A. Gudaitienė, O. Gerčienė. Antroji eilė stovi: J. Luja, Z. Grybinas, A. Vaitkus, dr. P. Švarcas, J. Kleinaitis, Gerčys, J. Gudaitis, J. Navickas, Izdunis ir Vaičekauskas.

vių liuteronų kolonija, turėjo pastatę gražią bažnyčią ir dar prieš po metų buvo laikomos lietuviškos pamaldos. Bet apgailėtinai reikalams susiklosčius, lietuviškos pamaldos nutrūko ir bažnyčia iš lietuvių rankų išslydo. Šiaip Collinsville paliko švarus ir ramus miestelis, patogus ir graži vieta gyventi, bet didžiškai turinti gravituoti į St. Louis ir East St. Louis miestus.

Kai sąjungos delegatai ir svečiai suvažiuos į seimą, jie pamatys, jog yra lietuvių ir šiose vietovėse, kurie seka lietuvišką gyvenimą kitur ir patys juda. Veikia ir East St. Louis Lietuvių Choras, vedamas Alberto Paulikaitio. Jo valdybą įeina dr. J. Petrikas, Juozas Kleinaitis ir A. Tiškevie-

nė. Jie ir per seimo iškilmingą vakariene vieną kitą dainą padainuos. Sekančiame numeryje mėginsime nusakyti, kas bus svarstoma seime ir kas svečius galėtų dominti, nors atstovai gal ir neturės laiko žiūrėtinais objektais domėtis: mieste, soduose, kilstančiais į dangų didžiais vartais, reikia dar neužmiršti pridėti -- vartais į laukinius vakarus.

(tb)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
PRENUMERATĄ

Visais namų, automobilių ir kitais apdraudos reikalais kreipkitės į vieną iš seniausių apdraudos įstaigų Clevelande.

Mūsų "Stock Casualty Co's" duoda 15-25% nuolaidos geriems mašinų vairuotojams.

Mūsų "REAL ESTATE" įstaiga yra narys "NORTH-WEST MULTIPLE LISTING SERVICE".

ATSTOVAS
VYT. SENKUS
WO 1-6820
M. A. SCHNEIDER CO.
2710 Lorain Ave.,
Cleveland, Ohio

Trisdešimt metų be Vaižganto...

(Atkelta iš 3 psl.)

ties kūrinių žmogaus dvasioj sukelia naujų minčių ir išgyvenimų.

Aš nepajėgiu įsivaizduoti, kaip jaustųsi kan. Juozas Tumas - Vaižgantas, jeigu šiandien jis dar tebebūtų gyvas. Visą amžių nebėgęs iš kovos lauko dėl lietuvių tautos laisvės ir kultūros, su krikščionišku nuolankumu kentęs skriaudas ir žmonių neteisingumą, kagi jis veikė ir kalbėtų nūdien, kai neteisingumas pasidarė baisesnis už devynių sliūbiną? Okupuotoj Lietuvoj Vaižganto žodis negalėtų būti laisvas ir sparnuotas, koks jis buvo nepriklausomybės metu. Emigracijoje jis veikliausia rūstautų ir trankytųsi, kaip dievaitis Perkūnas. Ištikro, emigracija, tai kirmėlė so tokiom įžūliom akim, kuri šalia savęs nepakenčia autoritetų ir iškilusių asmenybių. Viskas čia verda viename ir pražūtingame katile. Nepaprastai greitai čia mes pamiršom ir didžiai išmintingą savo sentėvių pamokymą: nusilenk ir duok kelį vyresniam...

Va, tokioj tikrovėj ir gimsta liūdna mintis: nėra meilės savam žmogui, nėra meilės jo kūrybinėm pastangom, nėra kam mūsų darbuose ieškoti deimanių, nėra kam vilties aukurų padėgti. Apsistumdėm, apsiptikom, apsišmeižėm, o to pasėkoj tematom tik pilką beveidę masę, lyg ugniakalnio lavą tekančią prarajon...

Vaižgantai, baltoji obelėle, ar Tu negalėtum dar kartą grįžti ir mus užkrėsti savo tikėjimu, viltigumu ir optimizmu, savo nesukrečiama Lietuvos ir lietuvių meile? Ak, ką aš kalbu, savo darbais ir tauriu riteriško gyvenimo pavyzdžiu Tu tebesi gyvas, tebegyveni mūsų tarpe ir gyvensi, kol bus gyva Tavo mylima tauta...

LOŠĖJŲ RATELIS

JURGIS GLIAUDA

DIRVOS KONKURSE PREMIUOTOJI NOVELĖ

(5)

— O viskas dingo, lyg sapne. Pakito gyvenimas. Niekas pas jus neateina. Ir pas mane niekas neužsuka. Išduolino visi į miesto pakraščius. Apleido klubą kaip paukštė vaikai savo lizdą apleidžia, bile tik paskrenda. Sėdžiu aš, senė, sunku man vyti bėgančius. Jie su keturiais tekiniais, o aš su dviem senom kojom. O, man ding, ar nereikia žmones atgal į klubą patraukti?

— Ale kaip? — suriko Gužys. — Neina žalčiai, sako, nėra kur parkinti, sako, čia susna ir bomai taurus bado.

Morkūnienė pakėlė dešinę ranką. Smulki ir menkutė ji stovėjo prieš stalo draugiją. Iškilminga jos veido išraiška lyg krūtino baltą medžiaginę gelytę ant jos juodos skrybelaitės. Jos juodoje akvse buvo ta dandinčio varpo narsa, kuri visad pakeri besiklausančius.

— Va, gerbiameji, — pasakė ji pernelyg garsiai, lyg kalbėtų per prakalbas, — nepapeikite mane, tik išsklausykite. Aš čion atėjau ne, aš laisva jums atnešti, bet su pasiūlymu. Toks mano sumanymas, toks nusitarimas. Jūs leiskite man apsigyventi klube. Tame mažame kambaryje už staidžius. Jis man tikty. Mažas, parankus, šildyti mažai reikia. Gyvenčiau ten ir klubą švarinčiau. Jūsų turtą tausčiau. Klubui reikia šeiminkės, kas to nemato?

— Ar čia klebonija, kad gospadinės reikia? — atšiauriai įterpė Gužys.

— Ne mano valia čia, — pridurė Morkūnienė, — tik jūsų valia, gerbiameji.

Buvo tylą.

— Hm, — atsikvošėjo pirmas Vyturys, nemaloniai

nustebintas Morkūnienės landumu ir apmaudingai toje padėtyje nesurasdamas optimizmo, — pasiūlymas visai netikėtas. Visai ir visai netikėtas.

— Kaip toki, — niūriai sumurmėjo Turūta, — jį reikia apsvarstyti kitame susirinkime, reikia plačiai išdiskutuoti, įtraukti į protokolą. Kaip kitaip? Pagal klubo įstatus.

— Kad čia visi esame, visi ir nusitarkime, — leplelėjo neatsargus Gužys.

— Šiai dienai to punkto dienotvarkėje nėra, — pasakė bešališku tonu Turūta. — Viskas turi būti formaliai, juk klubas inkorporuota organizacija. Pavyzdžiui, leisime gyventi tame kambaryje, o miesto valdžia pasakys ne, ir uždraus, ir klubą pinigine bauda nubaus. Miesto valdžia turi savo nuostatus. Kambarelis už scenos. O kaip elektros laidai? Ar gali ten žmogus gyventi? O gazas. Namas gi senas.

— Tai kaip gi, — sujudo Gužienė, — Morkūnienė gazą degins, o kaip su biliais?

— Čia yra svarbi problema, ponio Morkūniene, — pasakė su pirmininkišku orumu Vyturys. Jis akimis apčiuopė kiekvieno kalbančio lūpas, o per lūpas ir žmogaus vidų. Jam atrodė, jis jau sugavo padėti. Turūtos užuominos jam pagelbėjo staigų reikalą išlūskinti. — Tokios problemos iš karto mes neišspręsimė. Daug klausimų iškyla.

— O kokių gi? — nekantriai paklausė Morkūnienė, kuri atrodė lyg supliuško po visos užstalės nebičiuliškais žvilgsniais. Visad žmonėms nesmagu, kada elgeta nelauktu meldimu sugadina ūpą, apteršia nuotaiką.

Staigus vėjo gūsis pliaukšterėjo palaidų stogo padengimo gabalų ir visi tai išgirdo lyg koks milžinas delnu sudavė per klubo viršugalvį. Nesmagu rudens vakarą patirti, kad stogas virš galvos įrsta, tvysta, atskleidžia patalpą rudens liūndroms.

— Tokie ir klausimai, ponio Morkūniene, — pasakė Vyturys, — kad stogas prašosi taisomas. Apie jį ką tik tarėmės. Jis pats už save dabar balsuoja. Kaip galime netaisyton pastogę priimti nuomininką? O kas dėl to kambarelį už scenos, tai irgi klausimas. Kambarelis bus

reikalingas aktoriams, kai veikla atsigaus ir bus vaidinimai. Kur jie grimuos, jeigu tos patalpos neturės?

— Na gi, kur aktoriai grimuos, kur jie turės nuo scenos, tarp pasirodymų dingti, — iš padilbų dirstelėjęs į vieną kitą išniurnė Turūta.

— Tai kaip gi su gazo biliais, — pakartojo Gužienė, — jeigu Morkūnienė gyvens?

— Klubui gospadinės nereikia, — sušniokstė Gužys, lyg pabugęs, kad Vyturys su Turūta nepasiduotų plonam Morkūnienės balsui, kad nesugraudintų, — čia gospadorius yra. Jackus. Ir šildo, ir prievaizdauja. Tu, Morkūniene, paveizdėk aplink klebonijas, ten šiltų vietų atrasi, prie savo kaulų lašinių pridursi.

— Daug klausimų kyla, ponio Morkūniene, — skes-telėjo bejėgiai rankomis Vyturys.

— Klubas inkorporuotas, jei nuomininkus leisime, ką valdžia tars? — lyg spūstelėjo gąsdinimu Turūta.

— Valdžia, gerbiameji, tai mes patys, — pasakė Jackus, su dideliu nerimu stebėjęs įvykį. — Ir tą stogą be gaisties patys užlopysimė. Bet gi aš geidžiu gerbiama Morkūnienę paklausti, ar jau taip Morkūnų namas yra sukiubęs, kad gyventi nėra kur?

Gužienė su pašaipale įsisteibėlėjo į našlę.

Morkūnienė atsakė:

Aš, mano prieteliai, kaip nusitariau viską vykdyti pagal eilę, taip ir pradėčiau. Ale iūs manes nevisai supratote. Pirmą norėjau apsirūpinti kerte, pastogę ties galva, apimti mažame kampelyje. O savo namą su sklvp padovanoti klubui į pilną nuosavybę. Aš ir dabar neužsigauunu, kad jūs lyg valdžios biote dėl mano ileidimo. Juk jūs mano nusitarimo nežinote. Savo žemę noriu pridurti prie klubo, kad būtų kur žmonėms karus parkinti. Dabar dėl parkinimo stokos niekas neateina, tai kaip gi vaidinimus lošite, jeigu žmonėms nėra kur parkinti? O kai savo vieta bus, bomai neprieis. Žmonės skustis negalės. O kai klubui žemę atiduosi, namą reikės nuimti, jau ir persenes tas namas, kur gi dėsiousi? Stai ir teiravausi pirma dėl gyvenamos kertės. Ar daug man reikia to ploto, viso esu šimto svarų svorio.

(Bus daugiau)

GRAŽUS RYGIŠKIŲ JONO GIMNAZIJOS MINĖJIMAS CHICAGOJE

Gegužės 4 ir 5 d. Jaunimo Centre Chicagoje buvo suruoštas Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijos šimtmečio sukakties minėjimas, surištas su didžiųjų tautos žmonių pagerbimu.

Kaip ir buvo galima tikėtis, šeštadienio pobūvis - vakarienė sutraukė apie 350 rygiškėčių ir svečių, kurių tarpe buvo matyti kaimynės Marijonų gimnazijos, Vilkaviškio gimnazijos ir kitų gimnazijų auklėtinių. Buvo svečių iš Kanados ir Amerikos tolimesnių vietovių, jų tarpe ir Nepriklausomos Lietuvos Atstovas JAV Juozas Kajeckas, Lietuvių Bendruomenės Tarybos Prezidiumo pirmininkas Stasys Barzdukas, dr. A. Kučas, JAV Tautinės Sąjungos pirmininkas Vytautas Abraitis, buv. gimnazijos inspektorius Vincas Ambraziejus, pirmas Pedagogų Tarybos sekretorius Vaclovas Kasakaitis, komiteto įgaliotiniai: Elzbieta Šlekys iš Toronto ir Juozas Andriūšis iš New Yorko, ir eilė kitų, surištų ar nesurištų su Marijampolės gimnazija.

Pobūvį atidarė rengimo komiteto pirmininkas Jonas Vaičiūnas, maldai kalbėti pakviesdamas kun. Gediminą Kijauską SJ, Tėvų Jezuity Provinciolo pavaduotoją. Programą atliko rašytojas - humoristas Antanas Gustaitis ir jaunas, labai gražiai pasirodęs, smuikininkas Nerijus Paulionis, Manigirdui Motekaičiui akompanuojant. Programai vadovavo akt. Eglė Vilutienė. Žodį tarė Lietuvos Generalinis konsulas Chicagoje dr. Petras Daužvardis, primindamas, kad yra aukštesnės institucijos atstovas min. J. Kajeckas, kuris šiandien atsikaso žodžio, jį atiduodamas generaliniam konsuliui.

Sekmadienį 12 val. Tėvų Jezuity koplyčioje iškilmingas pamaldas su asista laikė vysk. V. Brizgys, o pamokslą sakė kun. J. Vaišnys, SJ, stipriai užkcentuodamas gimnazijos reikšmę. Giedėjo I. Motekaitienė, M. Motekaičiui akompanuojant. Po pamaldų, prie Žuvusiems dėl Lietuvos Laisvės paminklo buvo padėtas vainikas. Iškilimams vadovavo plk. Šeštakauskas, o trumpą žodį tarė plk. K. Ališauskas. Užgnū uždegė G. Plaušinitienė ir V. Lapienė.

Tą pačią dieną 3 val. minėjimo akademinė dalis buvo pradėta didžiųjų iš Marijampolės gimnazijos suoli išėjusių tautos žmonių pagerbimu. Buvo parodyta dvylika iš jų: P. Kriaučiūnas, P. Arminas, dr. J. Basanavičius, dr. V. Kudirka, J. Jablonskis -- Rygiškių Jonas, A. Kriščiukaitis -- Aišbė, Pr. Mašiotas, dr. V. Pietaris, kun. A. Milukas, ark. J. Matulaitis - Matulevičius, Pr. Baičaitis ir dr. K. Grinius. Vie-

toje ekrano buvo panaudota dail. A. Valeškos įspūdinga dekoracija, vaizduojanti Rygiškių Jono gimnaziją su iš jos tekančia Aušra ir budinančiu Varpu. Rygiškių Jono pagrindinis šūkis "Maža garbė svetimomis kalbomis kalbėti, didi gėda savosios gerai nemokėti", išskeltas virš gimnazijos rūmų, lyg apvainikavo visą dekoraciją.

Būtina išskirtinai sustoti prie poetės J. Augustaitytės - Vaičiūnienės paruoštų tekstų, apibūdinančių kiekvieno iš rodomyjusių mingiausių pasisakymus ar ištraukas iš raštų, pridėdant trumpus biografinius bruožus. Kiek valandų teko sėdėti, ieškant ir knisantis archyvinėse ir istorinėse medžiagose, tik jį patį galėtų pasakyti. Buvo girdėti nuomonių, kad tuos tekstus komitetui vertėtų išleisti atskira brošiūra.

Akt. E. Vilutienė ir raš. Ant. Gustaičio perduoti tekstai ne vieno akys išspaudė ašaras.

Oficialią akademinę dalį atidarė komiteto pirm. J. Vaičiūnas,

ma medžiaga.

Garbės Prezidiuman pakviesti: J. Kajeckas, vysk. V. Brizgys, dr. P. Daužvardis, V. Ambraziejus, J. Augustaitytė - Vaičiūnienė, kun. P. Dambraskas, V. Kasakaitis, dr. M. Krasauskaitė, prof. M. Krikščiūnas, kun. A. Neverauskas, V. Abraitis, pulk. K. Ališauskas, St. Barzdukas, dr. P. Grigaitis, J. Jasaitis, dr. A. Kučas. Kun. A. Neverauskas dėl ligos negalėjo dalyvauti.

Istorikė dr. M. Krasauskaitė skaitė gerai paruoštą paskaitą, nurodyma gimnazijos reikšmę istorinėje raidoje. Žodžiu sveikino: J. Kajeckas -- Nepriklausomos Lietuvos atstovas, prof. M. Krikščiūnas -- gimnazijos pedagogu vardu, dr. P. Grigaitis -- priešnepriklausomybinio laikotarpio auklėtinių vardu, St. Barzdukas -- Nepr. Lietuvos auklėtinių vardu ir J. Jasaitis -- JAV LB Centro valdybos vardu.

Kun. J. Vaišnio SJ pasiūlyta rezoliucija buvo visų priimta. Meninėje dalyje kanadiškė jau-

Grupė Rygiškių Jono gimnazijos auklėtinių ir svečių Chicagoje prie Žuvusiems dėl Lietuvos laisvės paminklo, minint gimnazijos šimtmetį. Vidury matyti savanoriai kūrėjai, padėję vainiką B. Žukauskas ir pulk. K. Ališauskas, vysk. V. Brizgys, Lietuvos atstovas J. Kajeckas ir trečias iš dešinės iškilnių rengimo komiteto pirm. J. Vaičiūnas.

Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijos šimtmečio minėjimo Chicagoje garbės prezidiumas. Sėdi iš kairės: V. Abraitis, prof. M. Krikščiūnas, kun. P. Dambraskas, J. Vaičiūnienė, Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis, Lietuvos atstovas Washington J. Kajeckas, vysk. V. Brizgys, V. Kasakaitis, pulk. K. Ališauskas, St. Barzdukas, dr. P. Grigaitis, J. Jasaitis ir dr. A. Kučas.

V. Noreikos nuotrauka

siūlydamas pagerbti žuvusius rygiškėčius minutės atsistojimu, kartu primindamas, kad ilgametis tos gimnazijos direktorius A. Daniliauskas, davęs toną ir liniją gimnazijai, taip pat, inspektorius J. Dailydė yra mirę kankinių mirtimi Sibire. Pabrėžė, kad komitetas atliko tik pirmąją savo darbo dalį. Antroji, svarbesnioji, bus monografijos leidimas. Todėl visi turi ateiti talkon su savo turi-

na solistė L. Šukytė, padainavusi tris lietuvių kompozitorių kūrinius, antroje dalyje dvi arijas

iš operų, buvo labai šiltai priimta ir davė bisui dar vieną ariją. Akompanavo A. Kučiūnas, Chica-

KUR GERIAUSIA PAILSĖTI PER ATOSTOGAS

GARSIAME CAPE COD — OSTERVILLE, MASS. KU-
RORTE PRIE ATVIRO ATLANTO PRIVATAUS PLIA-
ZO, PUŠŲ PAVESIJE GRAJOJE LIETUVIŠKOJE
VASARVIETĖJE

JANSONŲ VILOJE "AUDRONĖ"

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.
Tel. (Area 617) 428-8425

- Graži vila ir erdvūs kambariai.
- Privatus 2 akrų pušynas — parkas.
- Šiltos Golfstomo srovės atviros jūros poilsiui ir žaidimams.
- Geras ir sveikas lietuviškas maistas ir malonus patar-navimas.

ATIDAROMA NUO BIRŽELIO MĖN. 15 D. IKI
RUGSĖJO 15 D.

Lietuviai savininkai Dr. Eduardas ir Marija
Jansonai visus maloniai kviečia atvykti
praleisti atostogas.

Iš anksto kreiptis:

E. JANSONAS, 15 Rosedale St., Boston 24, Mass.
Tel. (Area 617) 288-5999.

Po birželio 15 d. — AUDRONĖ-JANSONAS —
87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.
Tel. (Area 617) 428-8425

gos Lietuvių Vyrų choras pirmą kartą, A. Kučiūno diriguojamas, išėjo tik su tautinėmis - patriotinėmis dainomis. A. Kučiūno parinktas repertuaras visiškai sutapo su minėjimo esme. Neprasilenkė nė bisui duota daina.

Židrovų tarpe buvo pasisakymų, kad vargu atsirastų net okupuotoje Lietuvoje, kur choristai iš dainavimo valgo duoną, vyrų choras, už mūsiškį pranašesnis.

Minėjimas, A. Kučiūnui su cho-

ru pradėjus, baigtas visų gieda-

mu Tautos Himnu.

Komitetą tektų sveikinti už

tikrai gražų atliktą darbą. Nors

minėjimas truko tris valandas,

tačiau prabėgo kaip kelios minu-

tės. Linkėtina, kad taip organi-

zuotų minėjimų būtų daugiau. Jo-
kių padėkų ir pristatinėjimų ban-
keto ar pačio minėjimo metu. Tik
kas būtinai reikalinga. Jokių pa-
negyrių ar liaupsinimų, kurie
dažniausiai nuskamba labai tuš-
čiai.

Šį minėjimą suruošė: J. Vai-
čiūnas (pirmininkas), Z. Samuo-
lis (vicepirm.), T. Bukaveckas
(sekretorius), V. Lapienė (finan-
sų vedėja), kun. J. Vaišnys, SJ
(monografijos redaktorius), V.
Paulionis (monografijos reikalų
vedėjas), J. Dėdinas, V. Strutis
ir A. Paliulis.

Marijampolės spaudos paro-
dą suruošė žurn. J. Vaidelys.

Rygiškietis

A. Olio mirties paminėjimas

A.A. Antano Olio 5 metų mir-
ties paminėjimas, kurį rengia
Chicagoje, A.L. Tautinės S-gos
Centro valdyba susitarusi su A.
L. Tautinės S-gos Chicago sky-
riumi, įvyks birželio mėn. 9 ir
15 dienomis.

Paminėjimas bus iš dviejų da-
lių.

I-jį dalis: birželio mėn. 9 d.
11 val. Tėvų Jezuity koplyčioje
5616 So. Claremont Ave. pamal-
dos. Šv. Mišias atnaušaus Tėvas
J. Vaišnys. Laikė šv. Mišių gie-
dos solistas Algirdas Brazys.
Vargonais palydės muzikas Al-
gis Šimkus. Po pamaldų bus vyks-
tama į šv. Kazimiero kapines, kur
bus padėtas ant Antano Olio ka-
po gėlių vainikas. Prie kapo žodį
tars advokatas Antanas Lapins-
kas.

Minėjimo I-ją dalį tvarko A.
L. Tautinės S-gos Chicago Sky-
riaus pirmininkas dr. Steponas
Biežis.

II-jį dalis: birželio mėn. 15 d.
7 v.v. Jaunimo centre, didžiojo-
je salėje įvyks A.A. Antano Olio
minėjimo akademija.

Akademijai yra numatyta keli
kalbėtojai, meninė dalis ir bend-
ra kavutė.

Minėjimo II-ją dalį tvarko A. L.
Tautinės S-gos Tarybos prezi-
diumo narys Juozas Bachūnas.

Minėjimo programa spaudoje
bus paskelbta vėliau.

Organizacijos ir paskiri asme-
nys kviečiami dalyvauti A.A. An-
tano Olio paminėjime.

Visais minėjimo reikalais
kreiptis į dr. S. Biežį, 3241 W.
66 Pl., Chicago, ar į Juozą Bachu-
ną -- Tabor Farm, Sudus, Mich.
A. Janukaitis

Skaityk ir platink
DIRVĄ

DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ!

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIE-
NOS, NES DIVIDENDĄ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.
4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90
DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

ŠIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME
PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBU
GAUTI DAŽNIAU, NES IŠ TO PRAGYVENA.

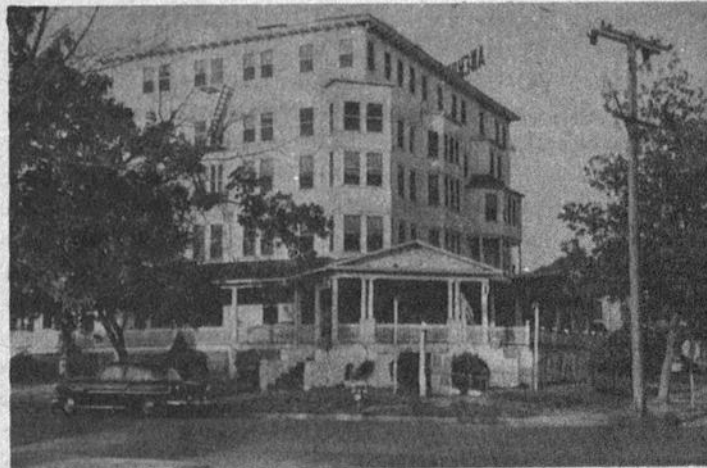
ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS,
sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

HOTEL NIDA CORP.

SEVENTH & PARK AVENUES ASBURY PARK, N. J.
Prospect 4-7788

Įvairiais metų laikotarpiais malonu visad
atsilankyti gražiąjame Asbury Parke prie At-
lanto ir pailsėti apskritis metus veikiančiame
viešbutyje "Nida" 7-tos ir Park Ave. kampe. Tel.
PR 4-7788. Švarūs kambariai, pigūs ir skanus
maistas.

Prie viešbučio veikia restoranai ir barai.
Viešbučio salė išnuomojama įvairiems pobūviams.
Patogus susisiektis traukiniu ir autobusu.

Savininkai P. C. Mačiuliai.

LOS ANGELES LIETUVIŲ ŽINIOS

* Prof. Mykolo Biržiškos Laidotuvių Komitetas baigė savo darbą. Komiteto uždaviniai buvo: pasirūpinti tinkamu laidotuvių pravedimu ir suorganizavimu ir surasti lėšas laidotuvių išlaidoms padengti. Komiteto sudaryta pajamų išlaidų apyskaita bus ALT revizijos komisijos patikrinta (paties komiteto pageidavimu) ir paskelbta visuomenės žiniui. Visus dokumentus komitetas yra nutaręs perduoti prof. Mykolo Biržiškos giminėms. Apyskaita rodo, kad laidotuvių buvo išleista 2545,80. Išlaidos padarytos: už kriptą mauzoliejuje sumokėta -- 1175,00; kars-tas kainavo -- 986,05; užrašo iškalimas -- 260,00; kitos išlaidos -- 124,23.

Šias išlaidas savo aukomis padengė 292 pavieniai asmenys ir 26 organizacijos. Pavienių asmenų buvo suaukota 1663,65, draugų -- 882,15.

Pastebėtina, kad Waterburio kolonijos atsiliepė 4 organizacijos, o iš Chicago, kurią visi

laikome lietuvių kultūrinio, visuomeninio ir ekonominio ir politinio centru atsiliepė ... tik 6. Iš visiemis ir visur vadovaujančių centrų apyskaitoje nerandame jų nei vieno... Tas pat tenka pasakyti ir apie mūsų didžiąsias leidyklas ir laikraščius, iš kurių tesuminėta tik viena, būtent, "Viltis" ir "Dirva".

Daugumą aukų yra sudėję JAV lietuviai. Didžiąją jų dalį yra suaukoję losangeliečiai.

* LTS-gos Los Angeles skyriaus ruoštas pavasario balius praėjo smagio ir jaukio nuotai-koj.

Meninę programą išpildė solistas R. Dapšys ir muzikas Budriūnas. Kiekvienas programos išpildomas dalykas susirinkusių buvo karštai priimtas ir daugumas bisuoti, taip kad solistui R. Dapšiui numatyta vakarui dainų repertuarą veik dvigubai teko pralėsti. Vakarų programa kiek vėliau buvo netikėtai dar papildyta, kartu su M. Krafo orkestru

Sol. R. Dapšys

Dombrovskaitės, kuri užtarnautai susilaukė už dainos išpildymą iš svečių gražaus įvertinimo. Visą vakarą programą, suhumoristiniais pajaviršinimais, sumaniai ir vykusiai pravedė žurnalistas Bronys Raila.

Rašant šią korespondenciją, parengimo rengėjai dar nebuvo suvedę galutinos išlaidų apyskaitos, bet tikimasi, kad prof. Mykolo Biržiškos bibliotekai paremti, jįs apie 300 dolerių. Vasario 16 gimnazijos paramai buvo leidžiamas laimėjimui didžiulis tortas, kurį paruošė M. Puikūnienė, ir kurio laimėjimui buvo suaukota 70 dolerių. Visa ši suma, neat-skaitant torto išlaidų, buvo perduota M. Puikūnienės vadovaujamam Vasario 16-tos gimnazijai remti būreliui, kuri pasižadėjo pinigų persiųsti Vasario 16 gimnazijai. Prie sėkmingo Vasario 16 gimnazijai aukų surinkimo žiniai prisidėjo K. Žilinskienė ir Waitek, kurios šioje srityje yra didelio patyrimo "specialistės". Tortą laimėjo Misiūnas.

Prie vakarų jaukumo ir pasisekimo daug prisidėjo skoningas stalų padengimas ir du gerai paruošti maisto bufetai, prie kurių svečiai, pagal savo skonį ir pasirinkimą, galėjo laisvai vaišinti.

tis įvairiais ponių pagamintais užkandžiais.

Pažymėtina, kad į parengimą atsilankė nemažai ir lietuviško jaunimo, kuris savo judrumu, šalia smagaus M. Krafo orkestro, daug prisidėjo prie gyvos ir pakilios nuotaikos sudarymo. Pavasario balius rengėjai, LTS-gos Los Angeles skyrius, jaučiasi, kad sukeltoji lėšomis prie mūsų lietuvių židinių išlaikymo yra kukliai prisidėję, ir tęsdamas savo darbą, tikisi tos paramos ir ateityje nepamiršti. Visiems svečiams į parengimą atsilankiusiems, ir visiems savo neįkainojamam darbu prie parengimo pasisekimo prisidėjusiems, pavasario balius rengėjai prašo perduoti jų širdingą padėką.

* Los Angeles LB apylinkės naujai išrinktoji v-ba pasiskirs-tė pareigas sekančiai: pirmininkas A. Skirius, vicepirmininkas, kultūros vadovas -- dr. Jurkūnas, sekretorius Žilevičiūtė, išdinininkas Markevičius, ypatingiems reikalams -- Sakalauskas, jaunimo reikalams -- Razutienė. Iš valdybos sąstato išskiro kruopšti, pareiginga visuomenininkė Karaliūtė, kuri spėjo per trumpą laikotarpį įsigyti Los Angeles visuomenės pasitikėjimą. Nesutikimo priežastis daugiausia į valdybą įleiti, buvo p-lės Karaliūtės noras pagilinti studijas, kurios žada užimti apie metus laiko. Malonu pastebėti, kad šios V-bos sąstatas pasipildė net dviem jaunimo atstovais -- Žilevičiūte ir Markevičiūte. Abu yra turėję progų ir anksčiau pasireikšti visuomeniniame darbe. Būtų gera, kad ir daugiau kas iš gausaus Los Angeles jaunimo pradėtų labiau domėtis lietuvių visuomeninio gyvenimu.

Per pereinamus metus Los Angeles LB apylinkės v-bai pasisekė iš grupinių, ar net asmeninių sąsaurų takų pasukti į platų bendruomenės vieškelį.

Čia pat norisi palinkėti naujai bendruomenės valdybai netik sėkmingos veiklos, bet ir pageidauti, kad ateities darbus dirbant ir juos rikiuojant iš akių neišleisti platesnių bendruomenės horizontų, vengiant bet kurių susikryžavimų ir susikirtimų su mažesniais ar didesniais visuomeniniais vienetais. Geras ir sveikas principas buvo iškeltas praėjusios v-bos pirmininko visuotinam LB susirinkime skaitytame pranešime, kad bendruomenė neina į varžytines su kitomis organizacijomis, ir belieka tik laukti, kad tas sveikas derinimosi būdas bus taikomas visiems, kaip gerai ir teisingai buvo pritaikytas "Lietuvių Dienų" kolektyvui.

(k)

DETROIT

STEIGIAMASIS SUSIRINKIMAS

Gegužės 19 d., sekmadienį, 12 val. 30 min. Detroito Lietuvių Namuose šaukiamas lietuvių respublikonų steigiamasis susirinkimas. Kalbės teis. Uvick ir renkama skyriaus vadovybė. Priešaučiantieji respublikonų partijai kviečiami susirinkime dalyvauti.

PASKUTINIS PARENGIMAS

Gegužės mėn. 25 d. šeštadienį, LB Detroito apylinkė rengia vakarą, kuriame bus vaidinamas V. Alanto naujas kūrinys "Kyla vėtra ūkanose". Vaidina "Alkos" dramos sambūrio pajėgos. Režisuoja J. Pusdešris. Šis rengimas salėje bus paskutinis šį sezoną.

ŠILAINĖI PASISEKĖ

Detroito lietuvių tautinių šokių grupės "Šilainės" gegužės 11 d. šokių ir dainų vakaras visapusiškai pasisekė. Pirmą kartą pasirodžiusi Detroito scenoje L. Šukytė savo puikiai išlavintu ir maloniū balsu uždirė klausytojus. Jai nepagalėta aplodismentų. Šokėjų grupė atliko pasirinktus šokius meistriškai. Labai daug darbo įdėta šokių vadovės ir šokėjų. Maloniai nuteikė žiūrovus ir Danutė Miškinytė, šokdama įtrininko ir ispanų šokius. Šokiams puikiai grojo Vytautas Marčiukaitis. Pagarba šokių vadovei G. Gobienei už parodytą pavyzdį, kad programą pradėjo punktualiai.

K. Jurgutis

* LB Clevelando I-os apylinkės valdyba paskutiniame savo posėdyje paskyrė 40 dol. mūsų mokyklinio amžiaus jaunimui, kuris taip gražiai reiškiasi, J. Žilioniui ir Z. Peckui vadovaujant, Tėvynės Garsų radijo valandėlėse.

* Valdyba suteikė akademiniam jaunimui 200 dol. paskolą (be nuosimčių), pasiryžus pagerinti čiuurlio namuose apatines patalpas, kuriose numato ruošti kultūrinės sueigas. Sveikintinas akademinio jaunimo gražus užsimojimas ir to sumanymo iniciatoriai K. Gaizutis, V. Stankevičius, A. Gasparaitis, S. Lazdinis, A. Januškis ir A. Rukšėnas, o čiuurlio Ansamblio valdybai priklauso didelė padėka, pritarus jaunimo gražiai iniciatyvai.

* I-os Apyl. Valdyba, ryšium su ruošiamu birželio 8 d. šv. Jurgio parapijos salėje Lietuvių Tautinių šokių grupių pasirodymu, deda daug pastangų, kad mūsų lietuviškoji visuomenė skaitlingai atsilankytų ir pamatytų mūsų jaunimo padėtas pastangas reprezentuoti mūsų tautinius šokius JAV ir Kanados Tautinių šokių šventėje. Valdyba nutarė kviešti į šią mažąją Lietuvių Tautinių šokių šventę -- per spaudą, radiją ir atskirais kvietimais. Sutelkimui lėšų šokėjų kelionės išlaidoms padengti, valdyba nutarė kreiptis į piniginius pajėgesnes Clevelando organizacijas, prašant paremti mūsų jaunimą.

Birželio 8 d. į ruošiamą mažąją Lietuvių Tautinių šokių šventę šv. Jurgio parapijos salėje -- įėjimas 1 dol. Po programos numatomos vaišės ir pasilinksminimas.

* Lietuvių Fondo metiniame suvažiavime, gegužės 18 d., Chicagoje, LB Clevelando I-os Apyl. Valdyba atstovauti yra įgaliotas LB Centro Valdybos pirm. J. Jasaitis.

I-os Apyl. Valdyba yra LF narys su įmokejimu 500 dol.

Clevelandiečių išvyka į Niagara Falls

Šią vasarą viena įdomiausių iškilų į gamtą, bus Kanados ir JAV SLA kuopų pasimatymas Niagara Falls, birželio 8 d., šeštadienį, "Marconi Hall", 1072 Magdalen Avenue (Victoria Avenue kampas). Pasimatymą ruošia Kanadoje veikiančiųjų SLA Toronto, Hamiltono ir St. Catharines kuopų vadovybių šiam reikalui sudarytas komitetas.

Į pasimatymą įdomiausioje šiaurinės Amerikos žemyno vietovėje, o tokiu

laikomas didingas Niagara Falls, ruošos Komitetas kviečia atvykti visus lietuvius, SLA narius ir nenačius ir didingos gamtos grožio aplinkumoje pasisvečiuoti bei pabendrauti su savo maloniais tautiečiais.

Clevelando veikiančių SLA kuopų narių, prie kurių jungiasi ir Akrono SLA kuopos nariai, į pasimatymą Niagara Falls, ruošia bendrą iškilą autobusų. Kas norėtų dalyvauti šioje įdomioje iškilijoje, prašomi iš anksto užsirašyti pas šiuos asmenis: Justina Misčiką, 9874 Empire Avenue, Cleveland 8, telef. MU 1-8966; darbo valandomis ir pas Povilą Šukį, Lietuvių Klube, 6835 Superior Avenue, tel. EX 1-1143, kasdieną po pietų iki 12 val. vakaro. Užsirašyti prašoma iš anksto, bet ne vėliau gegužės mėnesio 25 d. vakaro, užsimokant mokestį \$7.25 asmeniui.

Iš Clevelando į Niagara Falls išvykstama šeštadienį, birželio 8 d. iš ryto ir grįžtama atgal, sekmadienį, birželio 9 d. po pietų. Tikslus išvykos ir grįžimo laikas bus praneštas vėliau. Nakvojama Niagara Falls moteliuose. Už nakvynę užsimoka patys iškilos dalyviai.

Išvyką ruošia SLA 14 kuopos valdybos vardu: Vytautas Brazulis -- pirmininkas, Povilas Šukys -- išdinininkas ir Justinas Misčikas -- narys.

* I-os Apylinkės dešimtmecio paminėjimą, valdyba numatė ruošti rugsėjo 7 d. šv. Jurgio parapijos salėje. Liepos mėnesyje nutarta suruošti didelę gegužinę ir gruodžio 31 d. Naujųjų Metų sutikimą.

Šių metų pabaigoje valdyba numatė suruošti jaunimui paskaitą (tema -- ar jaunimas privalo ruošti ateities Lietuvos laisvinimo darbams). Taip pat numatoma filmas ir paskaita iš medicinos srities.

* Automobilių tikrinimas vyks Clevelande ir visuose priemiesčiuose nuo gegužės 25 d. iki liepos 6 d.

Clevelando burmistras yra sudaręs susisiekimo saugumo auklėjimo komitetą, kurio uždavinys -- auklėti visuomenę, kad išvengtų susisiekimo nelaimių.

Automobilių tikrinimo policija ir nurodys, kurie trukimai privalo būti pašalinti per 72 valandas.

Tam tikrinimui, kurio niekas negalės išvengti, geriausia pasiruošti iš anksto, sutvarkius savo automobilį, kad jis nesudarytų pavojaus įvairioms susisiekimo nelaimėms.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
PRENUMERATĄ

IŠKIRPTI

ŠILUVOS ŠVENČIAUSIOS MARIJOS GARBEI
LIETUVIŲ PAMINKLINEI KOPLYČIAI
WASHINGTON, D. C.

Pritardamas pasiryžimui įamžinti šv. Marijos apsiereikimo šiluvoje atminimą ir Lietuvių vardą Nekaltai Pradėtos šv. Marijos šventovėje Washington, siunčiu savo auką \$....., kaip Lietuvių pagarbos šv. Marijai ir vieningumo ženklą.

Rašyti: COMMITTEE FOR THE CHAPEL
OF OUR LADY OF ŠILUVA,
6727 So. California Avenue,
Chicago 29, Ill.

Aukotojo vardas ir pavardė:

Adresas: gatvė:

City

Zone

State

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminėms į bet kurią SSSR dalį. Licensed by Vneshepositorg

SIUNTINIAI APDRAUSTI -- PRISTATYMAS GARANTUOTAS -- GAVĖJAS NIEKO NEMOKA --

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausią skyrį:

- NEW YORK, 3. N. Y. -- 39 - 2nd Avenue AL 4-5456
- NEW YORK 11, N. Y. -- 135 W. 14th Street CH 3-2583
- BROOKLYN 11, N. Y. -- 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. -- 600 Sutter Avenue DI 5-8808
- ATHOL, Mass. -- 61 Mt. Pleasant Street CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. -- 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
- SOUTH BOSTON, Mass. 359 West Broadway Tel. 268-0068
- BUFFALO 6, N. Y. -- 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. -- 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. -- 3212 So. Halstead Street WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio -- 904 Literary Road TO 1-1068
- DETROIT, Mich. -- 7300 Michigan Avenue VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. -- 606 Bridge St., N.W. GL 8-2256
- HAMTRAC, Mich. -- 11333 Jos. Campau TO 7-1575
- HARTFORD, Conn. -- 132 Franklin Avenue Tel. 233-8030
- IRVINGTON 11, N. J. -- 762 Springfield Ave. ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio, 21 Fifth Ave. RI 3-0440
- YONKERS, N. Y., 235 Neppenhan Ave.... GR 6-2681
- LOS ANGELES 22, Calif. -- 960 So. Atlantic Blvd. ... AN 1-2994
- LAKEWOOD, N. J. -- 126 - 4th Street FO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. -- 428 Springfield Avenue BT 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. -- 509 Congress Ave. LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. -- 99 Main Street MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. -- 176 Market Street GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. -- 525 W. Girard Ave. PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. -- 1015 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. -- 2076 Sutter Street FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. -- 6 John Street PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. -- 174 Millbury Street SW 8-2868
- VINELAND, N. J. -- W. Landis Ave., Greek Orthodox Club Bldg.

LIETUVIŠKA VASARVIETĖ BANGA

CAPE CODE, MASS.
GREAT MARSH RD.,
CENTERVILLE, MASS.

- Prie Atlanto vandenyno, Golfo srovės židomo garsaus Craigville Beach.
- Patogūs kambariai ir atskiri namukai, kuriuose patiemis galima gamintis valgi.
- Skanūs lietuviški valgiai.
- Grynas pušų oras ir rami vietovė poilsiui.
- Svečiams be nuosavų automobilių -- transportacija į ir iš paplūdimio.
- Vaikų priežiūra tėvams išvykus.
- Šalia "Bangos" randasi ežeras su viešu paplūdimiu. Zuavavimo mėgėjams yra laivelis.
- Norintieji puikiai praleisti atostogas prašomi su užsakytais kreiptis šiuo adresu: A. Pakštienė, 74 Alicia Rd., Boston 24, Mass. Tel. AV 2-8046, o po birželio 15 d. į "Bangą"

Box 188, Centerville, Cape Cod, Mass. Tel. SP 5-4633.

The Cleveland Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

A "STOP" Sign TO NEW CAR BUYERS

Stop and consider how much you can save by Financing your car at our Rate of \$5 per \$100 per year. Let us prove that we can save you money!

Visit any of our convenient 71 offices or
PHONE Cherry 1-0875

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Dail. Vytauto Raulinaičio skulptūros ir tapybos darbų parodos uždarymas įvyks šį sekmadienį, gegužės 19 d., 5 val. vak. Čiurlionio ansamblio namuose. Clevelando lietuvių visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti. Šeštadienį paroda bus atidaryta nuo 2 val. iki 8 val. vak.

Pavasario džiaugsmui

Nuotaikingai ir kultūringai praleisite laiką atvykę į L. F. Bičiulių rengiamą vakarą, kur Detroito Scenos mėgėjų sambūris suvaidins Oscar Wilde's trijų veiksmyų komediją "Svarbu būti rimtu". Po vaidinimo šokiai, grojant Wendell orkestrui, turtingas bufetas, staliukai salėje.

Visi kviečiami ir laukiami šį šeštadienį, gegužės 18 d., 7:30 val., šv. Jurgio parapijos salėje. Maloniai prašoma nesivėluoti.

Clevelando Giedrininkių metinė šventė

Balandžio 28 d., 7 val. vakaro Čiurlionio Namuose įvyko Clevelando Giedros Korporacijos metinė šventė. Šiuo metu Giedra padidėjo aštuoniomis narėmis, kurios davė priesaiką Giedrai ir Jos idealams. Priesaikos ceremonijas pravedė P. Balčiūnienė. Giedrininkėmis tapo sekančios kandidatės: Aldona Balčiūnaitė, Aldona Grėbliūnaitė, Livija Kasperavičiūtė, Nijolė Kijauskaitė, Regina Laniauskaitė, Kristina Stankaitytė, Ingrida Stasaitė ir Violeta Žilionytė.

Jaunąsias Giedrininkes sveikino ir skatino į naujus darbus šių organizacijų atstovai: Akademikų Skautų — Gailutė Mariūnaitė, Korp. Neo-Lithuania — Birutė Augustinavičiūtė, Clevelando Ateities Klubas — Aloyzas Aidis, Clevelando Studentų Ateitininkų Draugovės — Adas Malėnas, Clevelando Moksleivių Ateitininkų kuopos — Stefa Alšėnaitė. Taip pat buvo ir sveikinimo telegrama iš Chicagos Giedrininkių.

P. Balčiūnienė, padėkojusi už sveikinimus, paskatino Giedrininkes įvykdyti savo šūkį, "Į kalnus, į viršūnes", konkrečiais darbais. Tą patį vakarą Giedrininkės, inž. P. Razgūčio pasiūlymu, prisiėmė pareigą globoti Clevelando Ateitininkus Jaunučius.

Iškilmingą akta sekė jaunosios vaisės. A. Balčiūnaitė

Birželio 8 d. šv. Jurgio parapijos salėje clevelandiečiai pamatys ką mūsų šokėjai išmoko besirušdami II Tautinių Šokių šventei Čikagoje. Nuotraukoje vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos taut. šokių šokėjos. Pirmoji eilė iš kairės: K. Jankutė, E. Eidimaitė, D. Gaižutytė, J. Petraitytė, Antroje eilėje: šokių vadovė A. Balčiūnaitė, A. Semetaitė, D. Čiuberkytė, D. Zilytė, J. Balaišytė, C. Neimanaitė, J. Banionytė. Šokėjų grupę globoja LB Clevelando I apyl. valdyba. V. Plidžinsko nuotrauka

Dirvos vakaro talkininkės ir talkininkai

Joks Dirvos vakaras neturėtų tos smagios pobūvio ir vakarojimo nuotaikos, jei ne didelė talka, kuria Dirva tikrai gali pasidžiaugti ir didžiulis. Be talkos vien tik Dirvos kolektyvas jokių būdu fiziniai nepajėgtų tinkamai priimti tiek svečių, juos pavaišinti ir tuo pačiu sudaryti tolimesniam darbui reikiamą materialinę paramą.

Gegužės 4 d. vakare savo auka ir darbu prie valgių bufeto talkininkavo: Rastienė A., Pračkienė B., Vinclovičienė Irena.

Aukomis bufetui prisidėjo: Gasparaitienė, Staškevičienė, Garmienė, Sandargienė, Giedraitienė, Staškūnienė, Jonaitienė, Stasienė, Juodvalkienė A., Karpinė, Mackevičienė, Kubiliūnienė, Martinienė, Raulinaitienė A., Maciejauskienė, Laičūnienė, Mockuvienė, Neimanienė, Smetonienė B., Nasvytienė B., Premekienė, Morkūnienė.

Savąja duokle neatsiliko ir Dirvos kolektyvo narės ir žmonos: Orintienė, Marcinkevičienė, Maželienė, Gedgaudienė ir Čiuberkienė.

Vyrų pusėje energingojo Vl. Blinstrubo vadovybėje, talkininkavo: V. Benokraitis, V. Stuogys, K. Mainelis, J. Kaklauskas, St. Lukoševičius, P. Vencius.

Biliety kasas tvarkė: V. Orintas, A. Banis, E. Petkevičius.

Budėjo V. Kizlaitis ir B. Rėkus. H. Maciejauskui te-

ko sumedžioti ir suvežioti maisto produktus. Laimės ratuką, užsuktą J. P. Palukaičio, pravedė B. Augustinavičiūtė ir A. Gasparaitis.

Talkos ratelyje neatsiliko ir uoliosios Neringos skaučių tunto Bičių skilties skautukės, įteikusios programas, nurodinėjusios svečiams vietas ir aktoriams įteikusias gėles.

Tebūnie tad visoms ir visiems, išvardytiems ir neišvardytiems, šiuo išreikšiamas Dirvos nuoširdus dėkingumas už parodytą didelį pasišventimą ir visokeriopą paramą.

• V. Apaniaus vadovaujamos sodininkystės Better Lawns and Gardens Co. dėka Dirvos vakaro (gegužės 4 d.) metu Slovenian Hall scena buvo padabinta puikiomis palmėmis.

V. Apaniaus sodininkystė randasi 12518 Lake Shore Blvd., kur galite įsigyti visas jūsų sodams ir pievoms reikalingas priemones.

V. Apaniaus naudingi patarimai karts nuo karto pasirodo ir Dirvos sodininkystės skyriuje.

• Neringos Tunto Skaučių Tėvų Komitetas kviečia visuotinę tėvų susirinkimą gegužės 19 d., 11:30 val. (tuoj po pamaldų), šv. Jurgio parapijos salėje.

gio salėje. Bus svarstoma aktualūs reikalai ir pranešimas apie stovyklas.

Tėvų Komitetas

• Jaunimo koncertas įvyks šį sekmadienį, gegužės 19 d., 4 val. Naujosios parapijos salėje.

Programoje: fortepiono, baleto, akordeono, dainavimo ir k.

Mokiniai, talkinami mūsų solistu N. Braziulienės, C. Valenčiūtės, Doroty Merkar, V. Jurgelio ir bosu F. Kaminsko, fortepionu palydint muz. R. Brazaitienei. Programos vedėja Ingrida Stasaitė.

Po programos — pobūvis grojant A. Karkliaus muzikai.

Koncertą globoja Moterų 36 kuopa. Pelnas telkiamas Naujosios parapijos salei koncertinį fortepioną įsigyti.

Lietuvių visuomenė kviečiama į talką savo atsilankymu paremti kultūrininkus ir mūsų pirmyn žengiantį jaunimą.

Naujosios parapijos rajone

2 šeimų, 5-5, priimtina kaina, akmens tipo truktūra, erdvūs kambariai, rami gatvė, labai patogus susisiekimas.

Skambinti IV 1-6744.

(57, 58, 59)

• Katalikiškoji labdaros rinkliava, Clevelando diecezijai vadovaujant, prasidėjo gegužės 12 d. visose katalikų parapijose, kartu su 20,000 savanorių, kontaktuojančių pavienis asmenis, prašant prisidėti prie labdaros darbo, kurį diecezija vykdo su dideliu pasisekimu.

Senelių ir beturčių prieglaudos, vaikų pataisos namai, ligoninės ir kt. institucijos reikalingos praplėtimo.

Katalikų labdaros institucijų yra net 30. Praeitais metais jų buvo sušelptos ir aprūpintos 3,900 šeimos, 13,500 pavieniai asmenys, lygiai kaip 150,000 berniukų ir mergaičių, pasinaudojusių Katalikų Jaunimo Organizacijos (CYO) programa.

Augantis katalikų skaičius Clevelando diecezijoje ne tik teikia vilčių, kad rinkliava praeis dideliu pasisekimu, bet kartu uždeda didesnius išpareigojimus institucijoms, kurios rūpinasi nelaimėn patekusių brolių ir seserų likimu. Pagelbėti jiems yra visų katalikų pareiga.

6731 EDNA AVE.

Erdvus 1 šeimos, 8 kambarių, 2 garažai, naujas gaso pečius.

Skambinti sav. HE 1-8516

(57, 58, 59)

GERI NAMAI

6 kamb. vienos šeimos į šiaurę nuo Lake Shore Blvd., didelis namas, pilnas rūsys, 2 garažai.

5 kambarių netoli E. 185, tik 20 metų senumo, geras nedideliai šeimai.

Plytinis, 4 metų senumo, 4 miegamieji, 2 pilnos vonios, padalintas rūsys, 2 garažai.

Mažesnis, tik 2 miegamieji, viskas viename aukšte, arti E. 185 gt., geras.

2 šeimų labai gerame stovyje — plytinis.

2 šeimų nedidelis, beveik naujas, netoli Euclid gatvės, garažai, gražiai įrengtas rūsys.

Naujas Wickliffe, 3 miegamieji, prašo tik \$18,500.

Trijų miegamųjų Euclide prie E. 185 gt., labai švarus.

Krautuvė ir namas prie E. 185 gt., nebrangus, galima viršų gyventi, o apačioj prekiauti.

Netoli Twist-Drill Co., 4 šeimų plytinis ir 2 šeimų nedidelis ant vieno sklypo, prašo tik \$23,000, \$300 pajamų į mėnesį.

Turime du apleistus namus prie Naujos parapijos. Norintieji dirbti ir turintieji jėgų galėtų pirkti.

Norintieji pirkti, parduoti, ar mainyti, prašome sustoti ar paskambinti į

EAST SHORE REALTY
United Multiple Listing Service

Juozas Mikonis — Realtor
780 E. 185 IV 1-6900
Res. KE 1-2190

• Išnuomojamas didelis miegamasis kambarys 1 ar 2 vyrams. Atskiras įėjimas. Tel. RA 1-9707.

• Bendram namų ruošos darbui reikalinga moteris. Reikalaujama patyrusios ir su rekomendacijomis. Atskiras kambarys su vonia. Nereikia skalbti. Geras atlyginimas. Tel. SK 1-7722. (57-59)

HELP WANTED MALE

DARBAS KAPINĖSE

Beadford Heights. Rimta pora, butas su baldais, alga.

Skambinti Cleveland, MO 3-8308.

APARTMENT FOR RENT

4024 E. 26 NEWBURGH Hgts. area, 4 Rooms down \$70.00, 4 Rooms up \$65.00 all utilities paid for except electric. Quiet, clean apt. Basement, yard. Telephone: BR 1-2900 — IM 7-7080, (68)

HOUSE FOR SALE

NEWBURGH HGTS., 4024 E. 26. By owner. (2) 4 Room suite. (2) 2 Room suite. Private Baths, gas furnace. Must sacrifice. \$15,460. Telephone: 883-9856 — after 6 P. M. IM 7-7080. (68)

BY OWNER. Northfield Ave.: 5-5. Large rooms, 3rd floor finished. New furnaces, tanks. Make offer. LI 1-3059

OUR LADY OF ANGELS

16404 SOUTHLAND AVENUE
2-bedroom colonial. Desirable location. Low taxes. CL 1-9063

By owner, must sell, below appraisal. 3-bedroom ranch, finished recreation room, garage; beautiful wooded corner lot, close to schools, great for children. \$17,600. Make offer. SP 7-5761

SEVEN HILLS BRICK RANCH

314 CHERRY LANE
3 bedrooms, 1½ baths, spacious kitchen, cupboards galore, Thermopane picture window, french doors to rear patio, divided basement, knotty pine recreation room, with bar and shuffle board floor, Rusco storms, screens throughout. 75x265 lot. Air-conditioned. Owner leaving state. \$28,400. LA 4-2708.

MOVING West, must sell. 3-bedroom ranch; 2-car attached garage; paneled family room; 2 baths. Make offer. BE 4-3180.

BAY VILLAGE: 12x25 living room, paneled dining room, eating space in kitchen, 2 bedrooms, 2 min. to CTS, under \$18,000. Principals only. TR 1-3974.

OWNER BERE: 3 bedrooms ranch; attached garage; stone fireplace; porch; kitchen built-ins; aluminum storms. \$17,500. BE 4-4033.

ONLY \$19,900

3-BEDROOM older home 1 floor, 12x33 living room, carpeted, wood-burning fireplace, 12x18 screened porch, tiled bath, kitchen, full basement, triple garage, on 60x330 lot; walking distance to stores, schools, church.

AD 5-2907

TO SETTLE ESTATE

2 bedrooms, 1½ baths, older home; lot 57½x358; open Sun., 2-6. 2420 Elm. 631-5256 or 777-0523.

LARGE Euclid colonial: 3 bedrooms and sunroom up. Usual down plus large family room; 1½ baths, low 20's, large lot, 260 E. 218. RE 1-3120; owner.

STRONGSVILLE, Shurmer Rd.: 14x24 living and dining area; fireplace; jalousie porch; attached garage; large kitchen; basement; 2 bedrooms, expansion space; scenic 100x1,000 lot. Water, gas, and beautiful view. Bank appraisal, \$10,500. Owner. CE 8-4288

3-BEDROOM split level, full basement. Corner lot. 2 years old. Low down payment. 238-7178.

1 FLOOR ranch in the western end of Bay Village. 88x240 lot, anxious to sell, low 30's. TR 1-8420.

\$1,000 IMOKEJUS

galite pirkti šį vienos šeimos namą, 5 kambariai apačioje, 2 pusiau išbaigti viršų. Kiliminiai, užuolaidos, pilnas rūsys, gaso šildymas, dvigubi langai. Labai gerame stovyje. Šv. Katarinos parapijoje. Laivas, galima tuoj naudotis. Tai paveldėjimas. Parduoda už \$6,000. WH 6-2322. (58, 59)

Korp! Giedros metinė šventėje Clevelande naujai priimtos giedrininkės. Sėdi iš kairės: Aldona Grėbliūnaitė, Ingrida Stasaitė, Aldona Balčiūnaitė, Livija Kasperavičiūtė, Violeta Žilionytė ir Kristina Stankaitytė.

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

ACCOUNTS INSURED

TO \$10,000.00

4 1/2 %

SUPERIOR SAVINGS

HOME AND REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

VISAIS

APDRAUDOS

REIKALAI,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraiptis į atstovę

PAULINA

— MOZURAITIS-BENNETT

HI 2-4450

642 Meadow Lane Dr.
CLEVELAND 24

TORONTO "VARPO" CHORO KONCERTA,

kuris įvyks gegužės 19 d. (sekmadienį), 3 val. po piet Maria Aukšt. Mokyklos salėje, South California ir 67 gatvių kampe.

PROGRAMOJE: Lietuvių kompozitoriai ir ištraukos iš operų.
SOLISTAS — Vael. Verikaitis, AKOMPANUOJA — Dalia Skrinskaitė
DIRIGENTAS — Stasys Gailevičius.

SVEČIAMS PAGERBTI VAKARIENĖ bus 6 val. vak. Balio Pakšto salėje, 2811 West 38th Street. Šokiams gros Pakšto orkestras.
PELNAS skiriamas lituanistinių vadovėlių ir "Aleksandryno" leidimui. JAV LB Kultūros Fondas

BILIETAI GAUNAMI: Marginiuose, 2511 W. 69th St.; Tvero brang krautuvė, 2646 W. 69th St.; Daina TV, 3321 So. Halsted St.; Jonačio vaist., 2735 W. 43rd St.; Memėnų krautuvė, Cicero, 1439 So. 49th Ave. ir koncerto dieną prie įėjimo nuo 1 val. po piet.

DIRVA

Nr. 58

1963 m. gegužės 17 d.

KAS IR KUR?

• Pevilas P. Dargis, SLA prezidentas, buvo garbės svečiu Sandaros ruošime bankete Chicagoje, gegužės 5 d.

Buvo pasakyta eilė kalbų, iškeliančių P. Dargio, kaip visuomenininko, nuopelnus.

Savo atsakyme P. Dargis, tarp kita ko, pareiškė:

"Visi mes, kurie mylime savo tautą ir siekiame jos laisvės, gyvename tais pačiais patrijotiniais jausmais, kuriais gyveno tautos didieji veteranai Dr. Jonas Basanavičius, Dr. Vincas Kudirka, Dr. Jonas Šliupas, aušrininkai, savanoriai ir daugelis kitų. Jie buvo di-

deli lietuviai, aukojosi savo tautai ir turėdami gilų ir samoningą patriotizmą atliko žymius darbus... Jie buvo tartum švyturiais, rodė kelią audroje ir vedė tautą į laisvę ir laimėjimus. Jie liko tais žibintais, kurie šviečia mums ir dabar tautos ir priespaudos metuose. Ne mums prilygti jiems ir jų žygiams, tačiau mes turime eiti jų nurodytu keliu ir kovoti už tuos pačius idealus..."

• Liudas Sagys, 1620 Curry Drive, Cleveland 24, O., tel. HI 2-8674, sutiko būti Lietuvių Tautinių šokių šventės programos vadovu. L. Sagys tautinių šokių srityje dirba daugiau kaip

Toronto lietuvių Varpo choras su dirigentu Stasiu Gailevičium, 31 sekmadienį koncertuoja Chicagoje.

• Toronto "Varpo" choras į Kultūros Fondo rengiamą koncertą atvyksta į Chicago šį šeštadienį, gegužės 18 d., apie 12-1 val. dieną. Autobusai sustos prie "Dubysos" svetainės — 2548 West 69th Street. Iš čia truputėlį pasilsėjus, choristai išsiskirstys į savo numatytas nakvynių vietas. Atvyksta apie 60 žmonių.

Koncertas įvyks sekmadienį, gegužės 19 d., 3 val. p. p., Marijos aukšt. mokyklos salėje, California ir 67 gatvių kampe, Chicagoje. Po koncerto 6 val. vak. Pakšto salėje chorui ruošama vakarienė. Vakarienės metu gros Balio Pakšto orkestras.

Koncerto pelnas skiriamas lituanistinių vadovėlių ir ALEKSANDRYNO leidimui paremti.

Chicagiškės nuotrupos

MARGUČIUI VĖL PRABYLANT. — FONDŲ PASISEKIMO PASLAPTIS. — UŽMIRŠTAS, BET LABAI NAUDINGAS BENDRASIS LIETUVIŲ STUDENTŲ ŠALPOS FONDAS.

Jei viskas vyks pagal planą gegužės 20 d. 8 val. 30 min. vakaro į Chicago ir apylinkės lietuvių vėl gyvuoją lietuvišku žodžiu prabilis Margutis. Jo vedėja p. Lidija Vanagaitienė turėjo šiomis dienomis pasirašyti sutartį su AM radijo stotimi WTAQ, veikiančia 1300 kHl, banga -- taigi randama pagal radijo aparatų skalę 130 skaičių. Programos trukmė visą valandą nuo 8.30 iki 9.30 vakaro kiekvieną dieną išskyrus šeštadienius ir sekmadienius.

Tenka pastebėti, kad Margučiu prieš kurį laiką nutilus, gyvojo lietuviško žodžio vakarais pasigedo visi chicagiškiai lietuviai be pažiūrų skirtumo. Užtat vėl jam pradėjus radijo programą, lietuviška visuomenė turi įsipareigoti jam eiti į talką ir klausymu ir skelbimais.

MARGUČIO žurnalo š.m. ketvirtame numeryje dr. A. Razma kalba apie Lietuvos Fondą, tarp kitko pareiškdamas viltį, kad tautiečiai, kurie tiek daug sudėjo bažnyčiom ir panašiom institucijom, lengvai gali sukelti vieną milijoną Lietuvos Fondų. Keista, kad Lietuvos Fondo iniciatoriai iki šiol nepastebėjo skirtumo tarp ankstyvesnių vėjų ir jų dabartinio. Kai žmogus aukoja bažnyčiai, jis mato, kai ji auga, paukavęs Lietuvos Fondui gali pasiskaityti apie tai laikraščiuose. Man rodos, kad pirmasis atvejis daug parankesnis aukų rinkimui ir jei, pavyzdžiui, LF pradėtų Chicagoje statyti, sakykim, kokius Kultūros Rūmus, dėl kurių reikalingumo niekas neabejoja, aukos plauktų

• Aldona Sidzikauskaitė susižiedavo su Arvydu Kudirka. Jaunoji yra teisininko Prano ir Elenos Sidzikauskų duktė. Aldona yra gimusi Prahoje (Čekoslovakijoje), kur jos tėvelis dirbo eilę metų Lietuvos Pašuntinybėje. Ji yra baigusi Chicago Meno Institutą ir dabar dirba savo srityje. Jaunasis Arvydas yra Antano ir Magdalenos Kudirkų sūnus. A. a. Antanas Kudirka buvo Lietuvos Nepriklausomybės laikais teisėju Šakiuose. Jaunasis dabar ruošia doktoratą iš mechaninės inžinerijos srities Purdue Universitete. Abu jaunieji yra Akademinių Skautų Sąjūdžio filisteriai. Vestuvės numatomos birželio mėnesyje.

daug greičiau negu fondui, pasislėpusiam bankų seifuose.

Kalbos apie milijoninį fondą turi tą neigiamą įspūdį, kad tautiečiai vis verčia užmiršti, jog yra institucijų, kur jų pinigai tuojau pat atneštų didesnę naudą lietuvių išlaikymui, negu milijoninis fondas. Atrodo, kad toli neieškojus VILTIES b-vės kapitalo padidinimas atneštų didelių nuosimčių visai lietuviųbei.

Kartu norėčiau priminti, kad turime dar vieną fondą, kuris veikia labai tyliai, jo veikėjai nesiunčia savo fotografijų laikraščiams, nekelia jokios erzelynės ir palyginti nudirba labai daug. Turiu galvoje Bendrąjį Lietuvos Studentų Šalpos Fondą. Prieš 10 metų tas Fondas surinko bene 8,000 dolerių ir juos skolina stu-

dentams baigiantiems mokslus. Iki šiol juo pasinaudojo per 30 studentų, kuriems buvo išskolinta 18,000 dolerių. To fondo nauda yra neabejotina, nes jis padeda baigti mokslus visai eilei jaunuolių, kurie tuo pačiu yra paskatinami dalyvauti lietuvių studentų sąjungoje ir gavę jo pagalbos, jaučiasi moraliai įpareigoti savo tautiečiams.

Reikia pastebėti, kad tas fondas savo laiku kreipėsi laiškais į 11,000 tautiečių. Atsakymų gauta tik 200. Daugiau laimės turėta su aukų lapais. Dabar Fondo veikla kiek apribo, prasidėjus kalbom apie milijoninį fondą. Fondo blanko surašyta daug žinomų pavardžių, tačiau visą juodą darbą nemokamai atlieka ir praktiškai fondą išlaiko gyvu tik viena Ona Talalienė.

(zc)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
PRENUMERATĄ

A. A.

JUZEFAI STAŠKEVIČIENEI

mirus, Jos dukroms IRENAI ir JANINAI ir sūnums VLADUI ir VYTAUTUI, bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Veronika ir Povilas Ališauskai

A + A

JUZEFAI STAŠKEVIČIENEI

mirus, dukterims JANINAI ir IRENAI, sūnums VLADUI ir VYTAUTUI, anūkui JONUI reiškiamė širdingą užuojautą

Halina, Jurgis ir Vidas Montvilai
Marija Ladavičienė

Mirus mylimam Tėveliui

inž. VYTAUTUI SIRUČIUI (Sirutavičiui)

ZOSĘ ir DANUTĘ SIRUTYTES, bei jų mamytę ir sesutes nuoširdžiai užjaučią ir kartu liūdi

Detroito Lituanistinės Mokyklos
Mokiniai ir Mokytojai

A + A

MODESTAI PLECHAVIČIŪTEI

mirus, seserims E. LEGECKIENEI ir P. BALANDIENEI, broliams gen. P. PLECHAVIČIUI, M. PLECHAVIČIUI ir Dr. L. PLECHAVIČIUI ir jų šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškia

Halina ir Jurgis Montvilai

ELENAI LEGECKIENEI, PRANCIŠKAI BALANDIENEI, gen. POVILUI PLECHAVIČIUI, dr. LEONARDUI PLECHAVIČIUI, MAMERTUI PLECHAVIČIUI ir jų šeimoms, jų brangiai seseriai

MODESTAI PLECHAVIČIŪTEI

mirus, širdingą užuojautą reiškia

Adomonių šeima

22 metus. Šioje srityje jo veikla lietuvių visuomenei žinoma tiek, kad atskirai jos įvardinimas būtų neprasmingas ir pilnai neįmanomas. Ji nusidriekusi per du kontinentus ir apima ansamblius Lietuvoje, Vokietijoje ir JAV, kaip čiurolionio ansamblio taut. šokių grupei vadovavimas, "Grandinė" taut. šokių grupės steigimas ir t.t.

• "Aleksandryno" II tomas jau atspausdintas ir įrištas. Jis bus pristatytas visuomenei per "Varpo" choro koncertą Chicagoje. To koncerto metu bus taip pat pagerbti profesorai broliai Vaclovas ir Mykolas Biržiškos.

• Margutis vėl pradeda radijo programas iš naujos stoties WTAQ, 1300 kc. (La Grange, Ill.), 1963 m. gegužės 20 d., penkis kartus savaitėje nuo pirmadienio iki penktadienio. Valandos: 8:30 iki 9:30 vakarais.

Kaip pirmiau, taip ir dabar girdėsite pasaulines ir vietines žinias, įvairius skyrius, organizacijų pranešimus, mūsų rėmėjų biznio pranešimus, lietuvišką muziką, etc.

LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS — 45 APSISUKIMŲ PER MINUTĘ GREIČIO

LITU-GARSO lietuviškų plokštelių leidykloje galima gauti sekančių plokštelių:

- Žibuoklės — Mano Lėlė (LGL 6301) — \$1.50.
- Kelk, Mergelė, Pramiagai — Beauštanti Aušrelė (LG 6001) — \$1.50.
- Anoj Pusėj Nemuno — Kas Bernelio Susvajoja (LG 6002) — \$1.50.
- Šokiams Groja Romas Butrimas (4 dal.) (LG 6000) — \$1.95.
- Los Angeles Vyrų Oktetas DAINA (4 dal.) (LG 6003) — \$1.95.
- TĖVIŠKĖLĖ — A. L. B. R. K. Detroit'o vok. vienetai (5 dal.) (LG 6004) — \$1.95.

Plokštelių platintoj a m s duodamos geros nuolaidos. Platintojai ir kiti asmenys užsakymus prašomi siųsti šiuo adresu:

P. Jasiukonis
225 Prospect Street
SCL — Room 242
Yale University
New Haven, Connecticut.

1963. VII. 7 d.

ANTROJI JAV IR KANADOS LIETUVIŲ

TAUTINIŲ

ŠOKIU ŠVENTĖ

ČIKAGOJE

(International Amphitheatre, 5. Halsted & 49th Street)

Bilietai gaunami:
Cicero delikatesų krautuvė, 1425 So. 49th Ave.
J. Karvelis, 3322 So. Halsted St.
Marginal, 2511 W. 69th St.
Royal Blue maisto krautuvė, 4350 So. Campbell Ave.
Visos JAV ir Kanados L.B. apyl.

Pabrū: V. Grebliūnas, 6941 So. Washtenaw Ave., Chicago 29, Ill.

Bilietų kainos: 2, 3, 4, 5, 6 dol.